

SLOVENSKI NAROD.

Izbaja vsak dan popoldne, izvenredne nedelje in praznike.
Inserati: do 30 petih vrst 4 D, do 100 vrst 4 D 50 p, večji inserati
petih vrst 4 D; notice, posilano, izjave, reklame, preklic beseda 1 D;
Popust po dogovoru. — Inseratni davek posebej.
Vprašanje glede inseratov naj se priloži znamka za odgovor.
Upravništvo „Slov. Naroda“ in „Narodna tiskarna“ Knafljeva
ulica št. 5, priložno. — Telefon št. 304.

Uredništvo „Slov. Naroda“ Knafljeva ulica št. 5, I. nadstropje
Telefon št. 34.
Dopis sprejema le podpisane in nadstropne frankovane.
Rokopisov se ne vrača.
Posamezne številke:
v Jugoslaviji od 4—6 str. po D. 1-50, 8 in več
2 D. V inozemstvu 4—6 str. 2 D., 8 in več po 3 D.
Poština plačana v gotovini.

„Slovenski Narod“ velja:		V Jugoslaviji		V inozemstvu
		V Ljubljani	po pošti	
12 mesecev	1200	Din 240—	Din 240—	Din 360—
6	600	120—	120—	180—
3	300	60—	60—	90—
1	100	20—	20—	30—

Pri morebitnem povzemanju se ima daljša naročnina doplačati.
Novi naročniki naj pošljejo v prvi naročnino vedno 100 po nakaznici.
Na samo pismena naročila brez poslatve denarja se ne moremo ozirati.

Razlastitev zasebne lastnine.

Italijanski hakatizem. — Davidovičeva vlada kje si?

Odlok italijanske vlade, ki omejuje lastninske pravice prebivalstva v obmejnih pokrajinah, je kar največje važnosti tudi za nas.

Da je odlok nezakonit s stališča italijanskega državnega prava, da je protustaven, ker je v očitem nasprotju z določbo albertinske ustave, ki proglašča zasebno lastnino za nedotakljivo in protustaven tudi že sam po sebi, ker v vsej italijanski ustavi ni določbe, katera bi dopuščala izpremembo obstoječih zakonov, ki je izključno pridržana zakonodajna zasto-pana, poslanski zbornici in senatu, potom vladnih odlokov, to za nas ne prihaja toliko v poštev, kot za ita-lijanske državljane obmejnih pokrajin, ki bodo brez dvoma poskrbeli potom svojih parlamentarnih zastopnikov, da se predloži rimski vladi gorostastnost tega odloka. Za nas je ta odlok kar največje važnosti s treh drugih vidikov: s splošno narodnega, mednarodno-pravnega in državnoobrambnega.

Vedno smo in bomo stali na stališču, da meja, ki so jo začrtali gospodje diplomati od Triglava do Snežnika in Kvarnerskega zaliva, deli naš narod edino le državopravno, v vsem ostalem pa da smo vse od goriških Brd pa do Bojane, Timoka in Vardarja nedeljiva celota, eno telo, ena duša, in zato tudi enako občutim vsak udarec, ki nas zadene, pa naj je kjerkoli in odkoderkoli. Tako udarec, ki ga hoče zadati rimska vlada s svojim razglašnim odlokom našemu narodu v Primorju, zadeva tudi nas, ko vidimo, kako si pod pretvezo potrebe zavarovanja meje napram državi našega naroda pri-lasča pravico, da oni del našega naroda, ki si ga je prisvojila Italija proti volji naroda samega le v ustvaritev svojih imperalističnih stremeljenj, požene z njegovih rodni tal. Saj je vendar po-polnoma jasno, da je razlastitev ne-premičnin v Primorju, če naj gre za »varnost meje«, namenjena samo last-nikom, ki so našega rodu, in da bi rimska vlada, kakor je določila v čl. 4. tega odloka, da bo vojno ministrstvo, ki lahko odda bivše nemške planinske kočve v oskrbo italijanskim državlja-nom, društvom ali pravnim osebam, tudi razglašene nepremičnine lastnikov našega rodu oddalo italijanskim držav-ljanom, seveda takim, ki bi bili »zanes-ljivejši« gledi »varnosti meje«, kot so pa naši primorski bratje, zlasti še, ko gre za »varnost« nasproti državi njho-vega lastnega naroda.

Naša sveta dolžnost je, da kar naj-

odločneje protestiramo proti temu ofi-cijelnemu italijanskemu hakatizmu, ki gre za absolutnim uničenjem našega naroda v Primorju!

Ker pa ta odlok rimske vlade abso-lutno ne dela nikakršne razlike med italijanskimi in tujimi državljani, pri-haja vmes tudi še važno vprašanje mednarodnopravnega značaja. Meja med Italijo in Jugoslavijo ravno v tem ozemlju še vedno ni končno veljavno določena. Ali tudi ko se določi, bodo ostale brez dvoma onstran meje še nepremičnine milijonsko in milijonske vrednosti, ki so last državljanov naše države. In ne glede na obmeje so ravnotako ogromne vrednosti, last na-ših državljanov, tudi v občinah, katerih državna pripadnost ni več sporna. Ka-ko ogromna izguba zadene lastnike teh nepremičnin, naše državljane, že z zmanjšanjem vrednosti, ki jo mora po-vzročiti vladni odlok s svojimi določ-bami, ki omejujejo svobodno razpolo-ganje z nepremičninami, kaj pa šele z določbo, da ima vojaška oblast pra-vico, odrediti porušenje vseh naprav in ukreniti razlastitev! Zato vprašamo: Kako prihaja italijanska vlada v kriče-čem nasprotju z mednarodnim pravom sedaj, v polnem miru, z odlokom, s katerim omejuje našim državljanom lastninsko pravico na njihovih nepre-mičninah in jim napoveduje celo raz-lastitev?!

Prav posebej pa še vprašujemo, kako se ta odlok italijanske vlade, čigar ost je v svojem vojaško-tehničnem smotru grozljivo naperjena proti naši državi, sklada z letos sklenjenim pak-tom prijateljstva med obema drža-vama?!

Nam je v resnici neumljivo, kako je italijanska vlada niti polne štiri mesece po podpisu prijateljske pogo-dbe mogla priti na dan s tem odlokom, ki pomenja pest v obraz prijateljstvu, ki naj bi vladalo med obema država-ma! Naravnost hinavska in bedasto predrzna pa se je pokazala italijanska vlada v svojem postopku pri uveljav-ljenju tega odloka. Odlok je bil po kralju podpisan in izdan že 23. maj-nika t. l. Ali tedaj je šlo italijanski vladi za to, da reši trgovinsko pogodbo z Jugoslavijo, pa je lepo odlok odložila na stran za ugodnejši čas. Kakor hitro pa je bila 14. t. m. podpisana trgovin-ska pogodba v Beogradu, evo vam 21. t. m. odlok, objavljen v uradnem listu. Odlok je čakal dva meseca podpisa trgovinske pogodbe, da bi ne razdeli ali pa vsaj prekinil pogajanj. Toda rimska

Vse gre kakor po maslu.

Kupčije z državnimi podtajništvi. — Koncesije na vse strani. — Dr. Korošec ima dobra očala, ki pregledujejo profesorje in učitelje. — Ministrski svet že seje.

— Beograd, 1. avgusta. (Izv.) Po zanesljivih informacijah zbirajo novi ministri z vso naglico gradivo, s kate-ri bi mogli utemeljiti predstojee pre-mestitve in vpokojitve jim neljubega uradništva v celoti državi. Posebno ra-dikalno bodo te izpremembe zadele po-dajništva in v nekaterih ministrstvih celo po dva državna podtajnika. Govori se, da bosta upokojena naš poslanik v Ri-mu Antonijevič in poslanik v Budimpe-šti Miloje Milojevič. Dosedanji načelnik zunanjega ministrstva Gavrilović je že odstavljen in ga nemara vpokojé ali pa imenujejo za poslanika v Bruslju. Za pomočnika zunanjega ministra se kan-didirata dve osebe: naš dosedanji po-slanik v Sofiji Milan Rakić in generalni konzul v Pragi Jovan Vučković. V po-sebno težak položaj bo vlada zšla za imenovanje državnih podtajnikov, ker bo morala ugoditi nebrzdanim in šte-vilnim zahtevam lastnih strank, kakor tudi strank, katere bo prosila za pod-poro. Za prvega podtajnika v notranjem ministrstvu bo postavljen Marko Ce-mović, dočim bi drugo mesto državne-ga podtajnika zasedel demokrat in ad-vokat Jovan Magočević. Prvi bi upravljal oddelek za samoupravo, dru-gi oddelek za zaščito države in perso-nalni referat. Za državnega podtajnika agrarne reforme bo imenovan dr. Gr-ga Andjelinovič, znan kongre-sist, v finančnem ministrstvu dr. Se-čerov. Za prosvetno ministrstvo se imenujeta Svetozar Georgijević za osnovno nastavo ter Vidaković. V železniškem ministrstvu bi se imenoval Radoslav Agatonović, v poljedelskem pa dr. Radosavljevič. Vlada bo imeno-vala tako veliko število državnih po-dtajnikov, ker se zaveda, da so novi mi-nistri večinoma laiki ter zgolj stran-karski eksponenti brez vsake globlje strokovne vzposobljenosti.

— Beograd, 1. avgusta. (Izv.) Ves interes političnih krogov in vlade same se je večeraj koncentriral na priprave za odločilno parlamentarno borbo, ki se bo bila prihodnji teden v Narodni skupščini. Vlada čuti, da bo ta borba nepričakovano ostra. Radi tega stopa v stike tudi z najmanjšimi parlamen-tarnimi skupinami, da jih pridobi na svo-jo stran. Vlada naravnost razmetava koncesije na vse strani, ker ji gre zato, da se obdrži vsaj na prvi seji Narodne skupščine, ker si misli na ta način z večmesečno odgoditvijo parlamenta ustvariti trden položaj. Zname so kon-cesije, ki jih je dovolila vlada Radiće-vim poslancem in ki težko zadevajo naše nacionalne in državne interese. Radi luhe vladodržnosti je vlada pri-stala na to, da otvori na Hrvatskem novo in absolutno neomejeno ero Ra-dićeve federalistične in protidržavne agitacije. Radiću je vlada zagotovila svoboden povratek ter si s tem nako-pala zgodovinsko odgovornost za na-daljnji razvoj naših notranjih razmer, ki bo morebiti postal usoden za monarhijo in za celokupno državno ustavo. Tekom večerajšnega dne je vlada dodala tem koncesijam nove koncesije poedi-nim malim skupinam. Nemcem n. pr. vlada dovoljuje obnovitev Kulturbun-da. Vlada pristaja na celo vrsto gospo-darskih in političnih zahtev vojvodin-skih Nemcev. Govori se tudi, da so Nemci postavili znane zahteve za po-stojanje v Sloveniji, pri čemur računa-jo klerikalci na eventualno sodelovanje v mariborski oblasti in v Mariboru sa-mem z nemškimi renegati ter v ljub-ljanski oblasti s kočevskimi kmeti. Mi-nister notranjih del je nadalje pristal na zahtevo madžarske manjšine in izjavil, da bo ukinil vse dekrete, s katerimi je prejšnja vlada zabranila obstoj ma-džarske stranke in delovanje madžarske irendente.

— Beograd, 1. avgusta. (Izv.) Ra-dikalni listi poročajo, da je začel dr. Korošec nabirati podatke o profesor-

v obmejnih krajih novih pokrajin, ob-javljen v »Gazzetti Ufficiali« od dne 21. julija t. l.

Prva dolžnost naše vlade pa je, da nemudoma zahteva v Rimu preklic tega odloka, ki ogroža lastnino naših držav-ljanov in varnost naše države. Sredstev za primeren povdarek svoje zahteve ima dovolj; v skrajnem slučaju pa je tudi še v Ženevi Društvo narodov!

ih iz cele države in da se bo poslu-žil razvrstitve učiteljev in profesorjev, da na ta način prikrije svoje klerikalne namene v Sloveniji, Bosni in Herce-govini ter da na vsa mesta v preča-nskih krajih, katera je prejšnje minist-rstvo zasedlo z nacionalno pristnimi in poštenimi vzgojitelji, nastavi svoje kle-rikalne in muslimanske eksponente. Ce-lokupan tik beogradske prestolnice in vsa tamošnja javnost posebno budno zasleduje tako delovanje klerikalnih in muslimanskih ministrov, kojih partizan-sko obeležje je že danes popolnoma jasno. »Beogradske Novosti« pišejo, da bodo počakale delo dr. Korošca, na kar bodo z vso ostrino napadle vsak poskus, da se nad našo mladino postavi-vo ljudje, ki bi jo nacionalno zastrep-ljali.

— Beograd, 1. avgusta. (Izv.) Vče-raj popoldne se je vršila druga seja ministrskega sveta, na kateri sta pri-segla ministra Vesjenjak in Hrasnica. Nato so ministri referirali o stanju, v katerem so prevzeli poedina minist-rstva. (To je vse, kar se tiče korupcije in nereda prejšnjih ministrov. Op. ur.) Pri tej priliki je finančni minister dr. Spaho v daljših izjavah poročal o svojih finančnih namerah. V kratkem bo sklical finančni odbor, kateremu dalje na drugi strani.

Borzna poročila.

ZAGREBSKA BORZA.
Dne 1. avgusta. Sprejeto ob 13.
Devize: Curli 15.54—15.64, Pra-ga 246.30—249.30, Pariz 422.50—427.50, Newyork 83.20—84.20, London 368.30—371.30, Milan 361.50—364.50, Dunaj 0.1169—0.1189.
Valute: dolar 82.25—83.25, lira 359.50—362.50.

Efektov danes nismo prejeli.

INOZEMSKA BORZE.
— Curli, 1. avg. Danasnja borza: Beo-grad 6.40, Praga 15.90, Newyork 5.38, Milan 23.15, Pariz 27.15, London 23.70, Berlin 1.28 Dunaj 0.00755.
— Trst, 1. avg. Predborza: Beograd 27.50—27.60, London 101.75—101.90, Pariz 116.75—117.25, Newyork 0.310—0.315, Curli 430—432, Dunaj 0.0326—0.0328, Praga 68.50—68.75.

— Dunaj, 31. julija. Devize: Beograd 848—852, London 312.300—313.300, Milan 3059—3071, Newyork 70.935—71.185, Pariz 3542—3558, Praga 2095—2105, Curli 12.155—13.205. — Valute: dolar 70.460—70.860, dinar 844—850, lira 3070—3090, češka kro-na 2077—2093.

KATASTROFALNA POVO-DENJ NA KITAJSKEM.

— London, 31. julija. (Izv.) Tukajšnji listi poročajo o katastrofalni povodnji, ki je zadela pokrajine severne Kitajske. Dva milijona ljudi je brez strehe. Prometne zve-ze so prekinjene; škoda je ogromna. Naj-bolj je povodenj poškodovala Tšientjen.

VLADIMIR LEVSTIK:

Kri na jeklu.

Lahko da je bila tudi želja, raztrresti se, ali pa sem nehoti pograbil priliko, da zavladam nad to družbo, z Jelvo vred, pred katero sem se čutil po svoji grdi istoriji tako tepenega, in dobim vse skupaj na povodec; potreba po taki klavirni tolažbi je pač bogme človeška! Vsekako me je vlekle, da bi se znesel nad Jelvo in pokazal samemu sebi, da sem prebodel tisto stvar in mi ni mar ne nje ne mojege dejanja; dobro pomnim, kako bistro sem opazil vsako najmanjšo priliko, da jo mučim. A kakršnikoli so bili moji lastni nagibi, odločilo me je povsem nekaj drugega: že od kraja in tudi ves čas potlej sem čutil, da moram tako ravnati, pa naj bi se upiral s stoterno silo svoje volje! ... Razložil sem ti vse po pravici, da boš nemara laglje sodil o tem, kar je sledilo.

Zavesili smo okna, zaklenili vrata na hodnik, utrnili luč in sili tipaje okrog mizice: Stoklas, Ljuba, Nikolič, Jelva in jaz. Obdajala nas je črna tema. Naše roke so se rahlo stikale na maha-gonovi plošči. Zdelo se ti je, da slišiš utripanje src in brnenje živcev, ki so se ubirali v skupno ekstazo pričakovanja. Vzlic temi sem čutil Jelvino prisotnost bolj živo in mučno, nego da sem jo gledal

z očmi; njen vonj je bil kakor podeseterjen in venomer se mi je bledlo, da vidim njeno lilasto obleko in iskri v globinah njenih zrenic. Drhtenje naših rok se je izlivalo v mizo kakor v nabiralnik nemirnih sil, in ko sem le malce pritisnil s prstom, se je v neizmerno zadovoljstvo gospe Ljube na-javil prvi duh ...

Vem, brate, da poznaš te čarovnije in misliš o njih enako kakor jaz. Bilo je na vso moč neumno in to je dovolj, da osupiš lahkoverne ljudi. Klicali smo vrag si ga vedi koga: Ljuba je kar iz rokava določala spored. Ni mi treba praviti, koliko posla sem imel, da so dajala nevidna bitja primerne, časih tudi zelo dovpite odgovore! In vse te sleparije sem uganjal nekam mehanično, brez posebnega premišljevanja, prav kakor da mi stoji nekdo za pleči in mi vsiljuje svojo voljo; staro-davna pitja na svojem trinožniku se ni počutila dosti drugače od mene.

Neverjetni Stoklas se je zabaval da nikoli tega in Ljuba ga je morala vsako minuto zakli-njati, naj ne plaši duhov s svojim rezgetanjem. Vse zaman! Postajal je celo drzen in se polasčal besede. Čutil sem, da Jelva, ki je skoro ves čas molčala, na tihem trpi. A to je bilo naravno: mar ni nekdo hotel, da jo nocoj izmučimo do smrti? Jaz pravim, da je bila taka misel ... v Stoklasu, v meni ali v nevidnem tujcu za mojim hrbtom — kdo ve? In kakor ranjenca v groznici me je nenadoma obšla gotovost, da se mora nekaj

zgoditi, baš zdajle, še to minuto ... Zgodilo se je.

»Sirel« je zamevljal bankar Napoleonu, ki mu je pravkar odkril, da je tudi njemu, Stoklasu, umreti za železodnim rakom; »sirel«, ali vas smem nadlegovati s prošnjo, da bi pozvali v naš nevredni krog junaka in zvestega ljubimca ... hm, kako mu je ime? — Andreja Dobnika? ...

Eden izmed nas — kdo je bil, se nisem utegnil vprašati — je udaril med tem govorenjem v smeh, ki se je mahoma utrgal, zakaj zvok tega imena nas je izpreletel kakor zlovesča iskra; še tema je menda vztrepetala okoli nas ...

Jelva je najprej vsa zamrla na svojem stolu; kakor s svojimi lastnimi živci in možgani sem čutil davečo pest, ki se je stisnila okoli njenega grla. In vzlic temi sem videl, bogme videl njen obraz, ki bo gorel v meni na vekov veke ... njen smrtnobledi, spačeni obraz z razklenjenimi ustni-cami in očmi strmečimi v široki grozi ... obraz, kakor zgneten iz straha in koprnenja! ...

»Ne! ...« je zajela; »za Boga, nikar! ...« Prvi, ne? je še branil; z drugim se je zdelo, da ga že sama kliče ...

Mene je pograbilo vse namah: bliskovita gotovost, da mi je še vedno draga — tem dražja, čim več je njenih muk — in ljubosumen gnev na mrtvega, ki je že kdaj strohnel in seveda ni mogel resnično priti k nam ... najbolj pa brezdanja tesnoba pri tem, kar sem hotel storiti ... Tako te nemara obide, ako držiš v roki napet samokres

in se boriš z izkušnjavo, da bi ga izpalil v srce nedolžnega človeka! »Nikar!« je stokalo v meni, »nikar! ...« A moral sem. »Storil« je ukazal Nevidni. In že sem čutil, kako moj desni sredinec rahlo pritiska na mizico ... že se je zamajala in nagnila: enkrat ... dvakrat ... trikrat! ...

»Andrej Dobnik je tukaj!« se je začel glas. V tišini, ki je zavladala, sem slišal strašno razbijanje Jelvinega srca. In čul sem, jaz edini sem čul besedo, ki so jo zamrmrala njena usta:

»Pozdravljen! ...«

Stoklas se je odkašljaj, nato je povzel: »Dobro mi došel velik mojster, hrabri borec in ... hm, srečni tekmeč moj! Neizmerno me veseli, da si nas počastil in ... e, zelo mi je žal, da se nisva spoznala za tvojih živih dni; morda bi bilo to in ono drugače ... Nu, dovoli mi ponižno vprašanje: ali je resnica, da si ostal še po smrti zvest nekdanji oboževanki?«

Če to ni presegalo vseh mej! In vendar, ne Nikolič ne jaz, nihče ni zinil besedice ugovora ... Narobe!

»Oh, kako romantično!« je zacepetala Ljuba.

»Abecedo, abecedo! Z besedami naj pove!«

In jaz nesrečnež sem jel naštevati črke, ne pa da bi vrgel Stoklasu mizo v obraz. Železen obroč mi je stiskal močgane. Jelva je molčala in sople, kakor bi se borila s smrtjo.

»Na vekomaj! ...« je povedala mizica. In spet sem slišal Jelvo, ki je dahnila:

predložil načrt draginskih doklad za vpokojence. Sestavljen je nadalje ekonomsko-finančni komite. Za njim je govoril notranji minister Nastas Petrovič o javnem redu v državi in o tisku. Po seji se je notranji minister razgovarjal z vašim dopisnikom in z ostalimi novinarji, katerim je izjavil, da do danes še ni podpisal nobenega ukaza, ki bi se tikal kakršnekoli premestitve ali vpokojitve državnega uradnika v Slovenijo. Ministri zbirajo gradivo in bodo v tem pogledu sklepali šele prihodnje dni. Z ozirom na zabrano »Balkana« je izjavil minister, da se ne bo uvelodel sistem, marveč da se bo samo zabranilo nepravilno pisanje. Na to je notranji minister poročal novinarjem, da se vrši danes tretja seja ministrskega sveta, na kateri bo nova vlada razpravljala o svoji personalno-ukazni politiki, v prvem redu o novih velikih županij, ki se predlagajo za Slovenijo.

Odpor proti novi vladi.

Listi nadaljujejo borbo proti Davidović-Korošcevi vladi. — Vlada odvisna od pustolovca Radića. — Cicvarić o vladi »čistihi«.

— Beograd, 1. avgusta. (Izv.) »Samouprava«, glavni organ NRS, objavlja članek o odnosih nove vlade na pram Stepanu Radiću in zahteva, da se nova vlada pred javnostjo izjavi o tem sporazumu. »Samouprava« pravi, naj vlada objavi glavne točke tega sporazuma. Zahteva je utemeljena, ker se ve, da stremi Stepan Radić za neodvisno hrvatsko republiko, da ne priznava ustave in da je pravkar pristopil k bojiševski zeleni internacionali. Nova vlada pa je prisegla na ustavo in krstilo. Kljub temu stopa z Radićevimi strankami v stike in sklep z njo pogodbo. »Samouprava« se vprašuje, ali sme pod takimi pogoji vlada skrivati javnosti sporazum in ceno sporazuma, ki ga je kot prve dni po zaprisegi sklenila z Radićevimi strankami. Točno objavo sporazuma zahtevajo demokracija, enotna načela, morala, državna avtoriteta in predvsem celokupna naša patriotična javnost.

— Beograd, 1. avgusta. (Izv.) Cicvarićev »Beogradski Dnevnik« napada vlado, češ da začenja korupcija tudi pri vladi »čistihi«. List navaja, da je novi sabračalni minister dovolil orlovski organizaciji v Sloveniji brezplačno vožnjo po vseh državnih železnicah. Ta organizacija pa ni kulturna, marveč klerikalno-partizanska organizacija. Še včeraj so trdile opozicijske stranke, da je bila prejšnja vlada koruptna, po štirih dneh vladanja pa same trošijo državno imovino!

DAVIDOVIČ MIRI POSLANCE

— Beograd, 1. avg. (Izv.) V poslaniškem klubu Davidovičeve demokratske stranke je danes dopoldne zavlada la neobičajna živahnost. Poslanci so živo komentirali namere vlade, da kreira v poedinah ministrstvih po dve podtajniški mesti in obenem s takimi mesti vsa ministrstva. Med poslanci je zavlada la splošna nezadovoljnost, zlasti ko so iz jutranjih listov zaznali za kandidata. Sam min. predsednik Davidovič je moral tekom dopoldneva prihiti v klub in pomiriti razdražene poslance.

DAVIDOVIČ PRI JOVANOVIČU.

— Beograd, 1. avg. (Izv.) Četrty pred 12. je posetil min. preds. Ljuba Davidovič skupščinskega preds. Jovanoviča, s katerim je obravnaval neka tehnična vprašanja, ki so v zvezi s sklicanjem Narodne skupščine. Istočasno ga ponovno vprašal, ali želi ostati predsednik Narodne skupščine, kar bi tudi vladi konveniralo. Jovanovič je predlog odklonil.

PRED PODPISOM PRVEGA VELIKEGA PERSONALNEGA UKAZA.

— Beograd, 1. avg. (Izv.) Danes na vse zgodaj je min. preds. Ljuba Davidovič posetil notr. ministra Petroviča in z njim še enkrat pregledal veliki personalni ukaz, ki se nanaša na državno uradništvo po celi državi, zlasti na velike župane. Ukaz se odpošlje še tekom današnjega dne s posebnim kurirjem na Bled v podpis. O ukazu bo najbrž poročal novinarjem notranji minister po popoldanski min. seji.

SOGLASJE NA LONDONSKI KONFERENCI.

— London, 1. avgusta. (Izv.) Na londonski konferenci so se odpravila poslednja nesoglasja. Francija je pristala na izpraznitve Poruhra ter na omejitve kompetence reparacijske komisije. Nemčija bo morala priznati Dawesov načrt in po njem vršiti svoje reparacijske in vojnodškodninske davke. O eventualnih kršitvah bo sklepala reparacijska komisija samo, kadar bo enoglasna. V nasprotnem slučaju se bo moralo sestati posebno razsodišče treh članov. Predsednik razsodišča bo ameriški državljani ali pa oseba, ki jo določi predsednik haaškega razsodišča.

Bosno in Hercegovino, Dalmacijo in celo Hrvatsko. Očitno je, da med ministri ne vlada v tem oziru soglasje. Prečanski ministri in klerikalni zastopniki so predlagali ministrskemu predsedniku Davidoviču cele kopice premestitev in vpokojitev državnih uradnikov v Bosni in Sloveniji, katere smatrajo za conditio sine que non koalicijske z Davidovičevimi strankami. Glede Hrvatske in Dalmacije pa bodo odločevale koncesije, ki jih je vlada morala dati Radićevcem za njihovo pomoč proti nacionalni opoziciji.

— Beograd, 1. avgusta. (Izv.) Včerajšnja »Pravda« prinaša uvodnik, v katerem poziva vlado, da začne delati. Po drugi strani priporoča vladi, da se politično stabilizira. To pa bo mogla doseči samo, ako v smislu svoje politične sporazuma pritegne — radikalno stranko k sodelovanju! Znak slabosti je to!

— Beograd, 1. avgusta. (Izv.) Listi nadaljujejo kampanjo proti novi vladi ter njeni diletantski sestavi. Tako kritizirajo »Beogradske Novosti« vlado in njeno sestavo. »Politika«, ki je do slej veljala za nevtralnega glasilo in ki je nekaj časa podpirala Davidoviča, prinaša karikaturu, v kateri parodira vlado in slika vlado, kako odvarja Radiću vrata v Jugoslavijo. »Vreme« prinaša iz najzanesljivejšega vira poročilo, da pripravljajo vodstvo Radićeve stranke v Zagrebu Stepanu Radiću pri njegovem povratku naravnost triumfalen sprejem. Z ozirom na to vest kritizira »Vreme« v uvodnem članku vlado, da dovoljuje Radiću povratek v državo, ki jo ne ljubi. Zameri vladi, da na ta način pozablja na dosedanje Radićeve veleizdajništvo in protidržavno delovanje. List pravi, da naš narod in naša javnost ne bo dovolila, da se plačujejo podpore v parlamentu z oprostitvijo od veleizdaj! Značilno je tudi, da zavzema »Smotra«, glasilo Rankovićevske skupine v radikalni stranki, šele danes svoje stališče napram novi stranki in da jo že pri tej priliki ostro napada. Sestava vlade ne nudi nobene garancije, da reši naša vprašanja. Ranković obžaluje, da je Davidovič oddal tako važni ministrstvu kot je finančno in prosvetno, muslimanu dr. Spahi in klerikalcu dr. Korošcu. Zakaj je Korošec prevzel prosvetno ministrstvo, ko si je mogel poleg ministrstva za vere izbrati drugo ministrstvo, nikdar pa ministrstvo prosvete.

USTOLIČENJE SRBSKEGA PATRIJARHA V PEČU.

— Beograd, 1. avgusta. (Izv.) Sv. Sinod je določil ceremonije za predstoječe ustoličenje srbskega patrijarha v Peču. Novemu patrijarhu bo Nj. Vel. kralj Aleksander podaril panakijo, ki jo bo sestavil umetnik Uroš Predić. Delo se bo graviralo v Parizu.

BOLGARSKA PROTI KOMUNISTOM.

— Sofija, 1. avgusta. (Izv.) Oficijelna »Slobodna Rijec« poroča, da se vrše med Jugoslavijo in Bolgarsko pogajanja radi skupne akcije proti komunistični propagandi na Balkanu. Akcija je izšla iz inicijative dr. Beneša, ki želi enotno fronto Poljske, Avstrije, Grčije in Male antante proti sovjetski propagandi. List poroča, da pogajanja uspevajo.

ZOPET KRITIKA FAŠIZMA.

— Rim, 1. avgusta. (Izv.) Bivši minister in vodja demokratske stranke, Di Cesaro, je imel včeraj v Messini velik političen govor v katerem je svetoval, naj se Italijani dobro organizirajo, da preprečijo zopetno poplavo Italije proti boljševizmu. Govornik je nasprotoval delitvi Italijanov v nacionalne in protinacionalne. Zavrnil je nadalje, da se hoče opozicija polastiti vlade. Ona zahteva samo pravico. Di Cesaro je zanikal sodelovanje pri sedanjem tiskovnem dekretu. Svoječasn načrt Mussolinija je po menil pravo gljotino. Glede milice je zahteval, da ni organ kakšne posebne stranke. Po ložaj, kakor ga ustvarja sila, ne odgovarja čustvom naroda.

JAURESOVE OStanKE PRENESEJO V PANTHEON.

— Pariz, 1. avgusta. (Izv.) Parlament je sprejel zakonski načrt, po katerem se prenese ostanke velikega socialističnega voditelja Jauresa v Pantheon. V veliki dvorani Trocadera se je zvečer vršila velika spominjska slavnost, na kateri so poveljevali Jauresove ideje razni govorniki, med njimi Loebe, bivši predsednik Reichstaga, Belgijec Vandervelde, Italijan Turatti in Anglež William.

NOV KABEL MED ITALIJO IN AMERIKO.

— Rim, 1. avgusta. (Izv.) »Tribuna« javlja, da so se zaključila pogajanja za nov kabel med Italijo in Ameriko. Kabel bodo položili v dveh etapah. Iz Italije do Azorskih otokov izvrši delo italijanska tvrdka »ItaloKabel«, odtod do Amerike pa ameriška tvrdka »Western«. Kabel otvorijo že meseca oktobra.

NEMŠKE REPARACIJE.

— Pariz, 1. avgusta. (Izv.) Reparacijska komisija objavlja seznam dajatev Nemčije. Do 30. junija t. l. je Nemčija plačala 8.405.932.000 zlatih mark. Od tega 1.903.833.000 v devizah, 3.298.414.000 v naravi, 368.693.000 v odstopljenih vrednostih in 2.834.999.000 v dohodkih iz prodaje nemškega orožja. Na teh svotah so participirale Anglija 1.297.582.000, Francija 1.724.601.000, Italija 391.434.000 in Belgija 1.715.695.000.

Politične vesti.

— Nova vlada ima vse potrebne attribute idealnosti in popolnosti. Ona sploh ni vlada, ki bi jo poznal svet po imenih njenih glavnih predstavitev, temveč je vlada zakona, reda, pravice in poštenosti. Načeljuje ji torej štiri personificirane čednosti, ki morajo impenetrirati ljudstvu posebno še, če je tako naivno in lahkoverno, kakor naše. Samo peta čednost je zlezla pod ministrske stolčke. To je namreč resnica, ki protestira proti »Slovenčevemu« poročilu o taktiki radikalnega kluba. V tem poročilu se je »Slovenec« po stari navadi tako debelo zlagal, da je morala resnica do ušes zarideti. »Slovenčev« uredništvo je namreč poslušalo, kako je na seji radikalnega kluba Pribičević predlagal radikalom, naj skupno s samostojnimi demokrati na prvi seji narodne skupščine kriče in razbijajo. Tako da bi se seja ne mogla vršiti. Ali misli »Slovenec«, da je sedanja opozicija po taktiki enaka prejšnji? Če misli to, se je zmotil. O svoji zmoti se prepriča na prihodnji seji narodne skupščine.

— Vsega je kriv prejšnji režim. »Slovenec« poroča o veliki (?) železniški nesreči na kočevski progi. Tam nekje nad Račno je skočilo s tira 6 vagonov. Zavirač Repanšek je bil pri tem ubit. Navadna železniška nesreča, ki jih poznajo nebroj tudi druge države, kjer so na krmilu najbolj levičarske stranke. V sovjetski Rusiji je bilo toliko železniških nesreč, da bi morali proglasiti vlado za figo vredno, če bi se ravnali po »Slovenčevih« demagoških metodah. »Slovenec« je namreč napravil odgovornost za to nesrečo prejšnji vladi. Če se jutri pijanec zvrne v cestni jarek in si zlomi vrat, bo tudi kriva Pašić — Pribičevićeva vlada, ker ni imenovala posebne komisije za nadzorovanje cestnih jarkov. V demagoštvu so klerikalci res mojstri.

— Prepovedan komunistični shod. Snoči ob 20. so komunisti sklicali shod v Mestnem domu. Še pred določeno uro so se zbirali komunisti in z njimi združeni klerikalci na trgu pred Mestnim domom. Mislili so, da jim bo novo klerikalno vlado vse dovoljeno, zato so baje opustili vse predpisane formalnosti glede shoda. Policija je shod prepovedala in nato tudi razgnala množico, ki je hotela demonstrirati po mestu.

— Naši in ruski komunisti. Medtem ko hujskajo pri nas komunistični voditelji delavstvo k protivoinim izjavam, se vrše v komunistični Rusiji, kjer vladajo komunisti in samo komunisti, veliki manevri vojnega brodograja. Tako poroča uradni ruski list »Krasnaja Gazeta« (Rdeči List) z dne 19. julija. Po uradnem poročilu tega lista je proglasil komisar pomorskih sil Zof, velik komunist pred Bogom in pred ljudmi, zastopnikom tiska o programu letošnjih manevrov rdečega brodograja: Rdeče brodogrje dovršuje drugo periodo svojih letnih vaj in prakse. Za poslednjo izkušnjo manjka še velik pohod ladijevja in velike pomorske operacije, ki se bodo vršile še vse v večjem obsegu kakor 1. 1922. Jesenski manevri imajo velik praktičen pomen in pokažejo jasno sliko bilance triletnih vaj naše vojne mornarice. A naši komunisti? Ti hujskajo proti vojaštvu in lažejo, da komunističen režim ne pozna vojaške dolžnosti!

— Novy zakon za vojaško obveznost na Poljskem. Po novem zakonu o splošni vojaški službeni dolžnosti traja vojaška obveznost dve leti, pri kavaleriji in artiljeriji en mesec več. V rezervi spadajo vsi moški do 40. leta, v črno vojsko pa do 50. leta. Vojaška dolžnost se pričenja z 21. letom, pri vojnem izbruhu z 19.

— Nova grška vlada g. Zofulosa je pred parlamentom predčitala program. Krčila bo državne izdatke, vzpostavila dobre odnose s včerašnjimi sovražniki, gojila prijateljske odnose z zapadnimi zavezniki, zlasti pa s sosedom Jugoslavijo, s katero vežejo Grčijo zgodovinske vezi.

— Socijalizem fraz in dejanj. Pri vsaki priliki so klerikalci naglašali, da so socijalnoreformni in da je treba vzeti delovno ljudstvo za splošne človeške ideale. Vse ji je bilo kapitalistično in pri vsaki stavki so se ogorčeno postavljali na stran sovjetskih plačancev, ki so izzvali gospodarske nemire ter pretili s političnimi prevrati. Sedaj so klerikalci na ljudi. Prosimo jih, da dokažejo svojo ljubezen do nižjega ljudstva praktično, z dejanji in da poboljšajo od danes do jutri socialne razmere, za katere smo mi trdili, da se morajo polagoma razviti in da se ne dajo kar tako izpremeniti. Smo radovedni, ali bodo klerikalni ministri dovoljevali komunistom svobodo zborovanja, stavanja in druge take stvari, katere so nekoč vseprek zagovarjali! Tudi komunisti bi lahko svoje prejšnje in sedanjije prijatelje ter zaveznike prišli za besedo!

— Angleška mornarica v Boki Kotorski. 29. t. m. je priplulo v Boko Kotorsko angleško sredozemsko vojno brodogrje, ki ga tvorijo štiri oklopnice in križarke, 13 torpedovk in 2 pomožni ladiji. Ob 16. popoldne so priplule ladije v zaliv in se zadržale pred Tivtom. Naš minonoscec »Jastreb« je pozdravil angleško brodogrje s 15 topovskimi strelji, na kar se je angleška admiralska ladja oklopnica Iron Duke zahvalila na pozdravu tudi s 15 strelji. Na obali je bila postavljena častna četa mornarjev z godbo. Angleške goste so na admiralski ladiji pozdravili poveljnik II. armade general Krsta Smiljanić, poveljnik Boke Kotorske Milojević, podadmiral Wickerhauser in poveljnik tretje pomorske oblasti Vučer. Angleži so vrnilo poset na Jastrebu. Zvečer se je vršil v Oficirskem domu banket na čast angleškim častnikom. Angleška mornarica ostane v Boki tri dni, potem pa odpluje v Dubrovnik. Posebna deputacija angleških častnikov odputuje na Bled, kjer se pokloni kralju Aleksandru.

V nedeljo vsi na razvrtje
naraščajškega prapora
v Sliki. 4888

Julijska Krajina.

— Šolska prireditev prekinjena. V Istri uganjajo neverjetnosti z našim ljudstvom razni komisariji in orožniki. V Slunu je bila dovoljena in priporočena šolska prireditev. Povsem nepričakovano pa je občinski komisar dr. Capreta prepovedal prireditev, katero je poprej brez vsakega pomisleka dovolil. Pozneje sta učitelju dva orožnika dovolila veselico, ako nima nič proti temu občinski delegat. Nato se je prireditev pričela. Med igro »Ne kliči vraga!« pa se je pojavil orožniški brigadir, ki je prepovedal učitelju, da mora takoj ustaviti prireditev. Brigadir je pobral nabrano vstopnino in odšel v Buzet. Tako barbarsko delajo Italijani v Istri proti kulturnim prireditvam med našim ljudstvom.

— Učiteljski socialni tečaj. Pri Sv. Luciji se je vršil od 21. do 27. pred. meseca socialni tečaj slovenskega učitelstva. Udeležilo se ga je okoli 130 učiteljev in učiteljic. Vršila so se predavanja po večini pedagoškega značaja. Zadnji dan je predaval znani italijanski novinar Mario Nordio o zgodovini, razvoju in modernem ustroju častništva.

— Akad. fer. Adrija priredi 8. avg. sta t. l. svoj občni zbor v društvenih prostorih v Gorici.

— O učiteljskem koncertu v Tolminu, ki se je vršil 27. pred. meseca pod vodstvom g. Srečka Kumarija poročajo, da je uspel v vsakem oziru sijajno. Udeležba je bila ogromna. Solisti gđ. Čokova, g. Josip Bra, tuž in ga. Marija Bražuš so želi splošno pohvalo.

— Rdeč balonček z napisom »Oeher Pen« so našli 28. pred. meseca v Dragi. Na balončku je bila navezana karta, na drugi strani pa natiskanega, da je bil balonček 27. julija izpuščen pri vrtni prireditvi v Aache, nu, ki leži ob renski pokrajini ob belgijski meji. Najditelj je karto takoj odposlal v Aachen. Balonček je preletel daljavo okoli 800 km zravnice črte v 12 urah. Oddan je bil gotovo 27. julija popoldne in najden je bil drugi dan jutraj, pa je gotovo še nekaj ur ležal na tleh. Za najditelja, ki se zglašajo do 3. avgusta, je razpisanih 11 častnih nagrad.

— V Trbižu je izbruhnil ponoči v hotelu »Tilly« požar, ki je povzročil škodo pol milijona lir.

— Najcenejše in najnovejše obleke se dobe samo o Šelenburgova ulica št. 3 pri Gričar & Mejač.

— Tujski promet. V Opatiji je bilo do 18.519 tujcev. Izmed teh jih je došlo meseca julija 4416. Letos je ob istrski obali toliko tujcev, da se celo Poreč ponaša 2 milijoni. Kakor drugod, je tudi tam mnogo gostov iz Češkoslovaške in Avstrije. Češkoslovaški je letos polno po vseh italijanskih morskah kopališčih, naša morska kopališča pa so skoraj prazna.

— V Tolminu imajo novega občinskega tajnika, seveda Italijana, ki ne zna slovensko niti besede. Kako je predznan napram slovenskemu ljudstvu, dokazuje slučaj, da je bila nekemu kmetu v slovenskem jeziku pisana prošnja na občino zavržena v glav. Nem radi tega, ker ni pisana v italijanski! — V Postojni priredi v nedeljo 3. avg. gusta S. K. »Postojna« s sodelovanjem pevkega in godbenega društva javni telovad. ni nastop.

— V vojašnici na Montebellu v Trstu je granata razmesarila 21 letnega vojaka Bruna Bartochia, drugi vojak pa je težko ranjen. Pravijo, da je imel Bartochi par minut pred nesrečo v roki granato kalibra 75 cm, ki mu je najbrže ponesreči zdrknila iz rok in eksplozirala.

— Občinski zastop v Kanfanaru v Istri se protivi zvišanju davčnin in doklad. Občinski tajnik Cossara (prej Košara) je predlagal, da se morajo zvišati občinski davki in doklade. Vsi so se temu uprli in povdarjali, da je ljudstvo tako siromašno, da se ga ne more še bolj obremenjevati. Nastal je velik hrup in tajnik je grozil v imenu fašija. Tajnikov predlog je propadel. Kanfanar dobi zopet komisarja!

Izpred sodišča.

— Na uro sem šel gledat, tako je rekel ljubljanski okoličan Vinko Horvat, ko ga je zalotil njegov stanovanjski sosedi Ivan Rus, ravno ko je skočil prestrašen iz njegove kuhinje. Horvat je bil že skrat obično kaznovan radi tatvine in enkrat že celo pred ljubljansko poroto. Zato mu sodišče res ni moglo verjeti, da bi fant šel v tulo kuhinjo samo na uro gledat in ga je obsodilo radi poskusa tatvine na 2 meseca zapor.

— Kratke sodbe. Posesnik Ivan Rus na Bledu je očital županu Tomcu, da je poročal glede neke stanovanjske zadeve v uradnem poročilu neresnico. Ker je s tem žalil uradno osebo v izvrševanju svojega uradnega posla, je bil obsojen na 100 D globe, stroške in takso. — K posestniku Jožetu Zaplotniku na Gorenjskem sta prišla dva orožnika, ki sta hotelo odspati njegovega brata Jerneja. To pa je Jožeta tako razjezilo, da je nahnul orožnika, da naj gresta domov in naj pustita ljudi pri miru. Vidva nimata pravice aretirati — smrkovca. (Pri zadnji besedi pravi on, da je mislil brata in ne orožnika). Za ta, ne baš ljubezniv pozdrav je bil obsojen na 100 D globe, 50 D takse in pa 150 D za priče. Mož je segel v žep in vse to molče plačal ter odšel globoko ogorčen iz sodne dvorane. Zunal pa je rekel bratu: »Ti veš, zdaj pa le nikar preveč ne govori, ta špas« je predrag. — Prišel je delavec Janez Marinkšek, še mlad fant, k svojemu gospodarju, posestniku in mlinarju Al. Pernetu v Mekinjah po plačilo za šest »šlitov«. — Sedel je gospodar za mizo in je pil žganje iz litra, hlapec njegov pa ga je pil za pečjo in menila sta se moža o gospodarskih zadevah. Pri računu pa mu je bilo navskriž 38 K. Gospodar jih ni hotel priznati in je Marinkška odslavil. Ker je ta nekaj robanit pred hišo, je šel mož pod streho, nabasal puško s šibrami in ustrelil proti Marinkšku, katerega so zadele 3 šibre v nogo. Pri obravnavi se je mož zagovarjal, da je ustrelil le za strah in če bi hotel ustreliti Marinkška, da bi ga drugače poročil, češ da je dober strellec, ki ustrelil divjačino v diru. Pri tem pa se je uglasil nagajivi Marinkšek, da nekoč še prašica v svinjaku ni zadel. Ker je sodišče uvidelo, da je sliobran izključen, je bil obsojen Perne na 4 mesece težke ječe in bo moral plačati za neupremljenost in prenaplajen strel 1475 D za izgubljen zaslužek in za bolnico, vse stroške in še 75 D takse tako, da bi bilo veliko bolje, če bi bil dal fantu takoj tistih 38 spornih kron.

Poizvedbe.

— Izgubljena je bila v poljanskem okraju rjava usnjata listnca z raznimi potrdili ter približno 700 dinarji vsebine. Pošteti najditelj naj jo odda proti dobi na gradbi lastniku čegar naslov je v denarnici. — Najden dežnik je bil v tivolskem revirju. Lastnik ga dobi pri stražniku t. l. volških nasadov g. Arzenšku.

Današnje prireditve v Ljubljani.

KINO TIVOLI: »Po solčnih dneh«. KINO LJUB. DVOR: »Ljubav in zločinstvo« (Paramount film.)

Nočno lekarniško službo imajo:

G. Piccoli, Dunajska cesta; A. Bakarčić, Karlovaška cesta.

Konzulati v Ljubljani:

Češkoslovaška: Breg 8/I.
Belgija: Urad Ljubljanskega veleposla.
Avstrija: Turjaški trg 4/II.
Francija: Dunajska cesta (Ljubljanska kreditna banka).
Italija: Zrinjskega cesta 3/I.
Portugalska: Dunajska cesta 33

Pravo
Schichtovo milo z znamko „Jelen“
varuje Vaše drago perilo.
Pri nakupu pazite na ime „Schicht“ in na znanko „Jelen“!

Prosveta.

Naši igralci na severni meji.

»Umetnik je vreden trpljenja, posebno v naših krajih. Ali vse trpljenje gre mimo srca, kakor gre mimo polja senca bežečega oblaka.«

Ivan Cankar.

Misijonarji slovenske besede ste. Bela prestolnica Vas je poslala — (bognedaj na svoje stroške!) — med nas, obmejne Slovence, da v živi sliki pokaže naše lepe materiščine. Turneja! Marš! Pod to kritico predstavlja najfinije bonbone in luksus, a idealist, katerega goni po misli, jonsko kulturnih turnejah njegova duša vé, da je turneja igralcev žalibog tiplčno cigansko »vandrante« iz kraja v kraj.

Ne povsod, — bognedaj! — ali ponekod vendar so bili umetniki sprejeti kaj hladno, kakor da so se vsilili, ponekod so sami iskali pot do vaškega »gledališča«, ponekod zopet sprejeti primerno, dostojno in lepo.

Tako v Šostanju, Slovenjgradcu, Dravogradu, Ljutomeru itd.

Ali Gornja Radgona s svojimi 13 društvimi in klubi, ti si se postavila in preokupirala vsi obmejni špurgarji brca različne stank.

Ne ljubijo naši idealni igralci indijance, njih tamtam sprejemov; niso pa tudi radovali — (zato to so preveč nepotopni in neokrogelni!) — katere družstva in zakaj so si v laseh.

In t' je bil idealno misleči Milan Skrbinšek mnenja, da zadostuje, če se napr. »Sokola« piše, je zaplamljeno v strelci »Dramatičnega društva« — čez, naj pa imajo ali: »Luo je to aranziral?« — ali ničesar ne zramo. Itd. Tu na meji je večno tako. Vsi se gledamo po strani, kakor užaljena deca po »smo zopet dobri vsaj navidez in potem pridejo kakor volčje ali kakšna pidi, ga in zopet smo — skregani. Treba samo pokazati prst in dovolj je.

In tako je prišlo, da je ta naš obmejni Pariz temu razpoloženju primerno sprejel apostole slovenske igralske umetnosti, ki bi bili za marsikaj prikrasani, ako ne bi pri nas dobili vtisa, da smo Slovenci in sicer pravi Slovani — po metodi onega učenjaka, ki trdi, da se nikdar ne zmotiš, ako vidiš, da se kje dva prepirata, kajti ta dva sta gotovo slovenskega pokolenja.

Ker ni bil nikdo »kompetenten«, da sprejme mite goste je slučaj posegel vmeš, da niso »zašli« in tako so se trudili in zmudili takoj začeli pripravljati za nastop.

Tisti večer so dali troječanko H. Bernsteina dramo »Tata«. Hvaležna igra in vsposobna, prijetna sprememba za oko in uho. Mi, ki živimo v teh zakletih, pozabljih, nlih gnezdih kraj zaplankanega sveta smo se prosto oživili čudežepi dikcijji in mojster, sli kresalci posameznih vlog. Teško je reči, kdo se je odlikoval. Vsi so bili pri vrhu svojih vlogah in očarali naše pričakovanje, ki je okvirjeno v podeželski tingeltangel, kjer skušajo razni neuki in nedisciplinirani diletanti s kakim čudokapricastim režiserjem kapritati nekaj, česar ne morejo doseči, daj bi se s trdom lahko približali vsaj par kilometrov bliže svetli igralski umetnosti.

Publika maloštevilna. Nekaj inteligence, manj prostega naroda. Znak pogrešene, ga načina reklame. Ta na pada na rovaš naših skrajno razdrapanih razmer, v katerih se sveta igralska umetnost istovetno s komedijantstvom naših močno nazadnjaških odrov. — Koga sem najbolj pogrešal? »Igralsko osobe« obeh diletantskih odrov tukaj dramatičnih odsekov Bralnega društva in drugih izobraževalnih organizacij. Zakaj niso pravčasno opozorjeni — prišli? Na višji inkvizitorski mig? Ali iz neznanja? Nerazumevanja? To je neodpušljivi greh, da se zapira ukaželnim in sposobilnim diletantom oč in ušesa, da ne morejo spoznati sušenca resnice in lepote. Toda o tem do volj.

Naslednji dan so dali Fran Molnarjevo »Vraga«, ki je radi svoje globokosti manj učinkoval kakor »Tata«, vendar pa je dal nazorni vzgled nezvestobe bolj tiplčno kakor kaka postna pridiga. »Iz življenja za življenje« — sta vzeli obe igri, ki sta zapustili lepe sledove o pravilnosti igre in jezika.

Tudi poročila iz Ljutomeru in Murske Sobote so silčna. Zanimivo je, da je ta turneja apostolov igralske umetnosti vrgla na tapet vprašanje uvedbe stalnih tečajev za režiserje in igralce podeželskih odrov; kajti jasno je, da je poklicni igralec, ki gori z

dušo in telesom za umetnost lahko z živo besedo in praktičnimi vajami zboljšati skrajno mizerno stanje naših podeželskih odrov. Milan Skrbinškova »Lepa maska« in »Diletantski oder« sta klasična pripomočka, le žal, da je še dovolj družtev, ki teh knjižic ne poznajo.

Ob začetku nove sezone, odn. sestave repertoarjev je želeli, da se gledališčna vodstva otresajo tuje navlake in posveti vso skrb vzporeditvi del domačih avtorjev. Ali je Cankarjeva muza zaslužila, da se ga tako slabo vpoštevata? Zato: Dajte nam slovenskih oz. v kolikor ni slovenskih — slovanskih iger.

Članom turneje in vodstvu pa še enkrat prisrčna hvala, da ste prišli na severno mejo in tu, kjer bife val tujeja življa ob obali naše narodne države — pokazali lepoto našega jezika, ki je naša najsveteljša svetinja.

Silvanus.

Poročilo se je veselo odsotnosti poročila, valca nekoliko zakasnilo, a je vendar aktualno, da naša javnost spozna, kako velikega pomena je igralska umetnost za ohranitev naše lepe slovenščine.

Reorganizacija Hudožestvenega teatra.

Ravnatelj moskovskega Hudožestvenega teatra Vladimir Nemirovič Dončenko, brat znanega ruskega pisatelja, ki živi zdaj v Pragi, je prisel te dni v Karlove Varje, da se fizično in duševno odpočije. Pred odhodom iz Moskve je govoril sodelavcem »Izvestij« o svojih načrtih za bodočo sezono moskovskega umetniškega gledališča. Kar se tiče repertoarja prihodnje sezone, je dejal Nemirovič Dončenko, smatram, da bo treba izločiti tiste drame, ki ne odgovarjajo današnjemu duhu časa. To so malone vsa ali vsaj tista čehova dela, ki jih ima na repertoarju Hudožestveni teatr. Izjema bi bil morda »Višnjevi vrta«, ki ga nameravam popolnoma na nov način prirediti. Poleg tega se mi zdi potrebno črtati iz repertoarja vsa tista dela, ki so z literarnega stališča sicer dobra, ki pa kot zastarela po obliki ne vzbujajo današnjim posebnega zanimanja. Za tako delo smatram Ostrovskega »Tudi modrijan se opeče«. Iz starega repertoarja bi kazalo obdržati nekoliko dram, ki so velikega pomena zaradi vsebine, ne tudi za moderno družbo. To so drame: »Revizor«, »Gorje od uma«, »Paduhinova smrt«, »Kameniti gost«, »Car Fedor« in »Bratje Karamazovi«. Vse te drame igrajo najboljši igralci, ne da bi bili preobloženi z absurdnim naturalizmom. Stroge zahteve, ki bodo merodajne za bodočo delo Hudožestvenega teatra, so me prislile, da omejim repertoar na ta dela. Med nove drame sprejemam na repertoar Romanov »Stari Cromdiere« in Hamunovo »Dramo življenja«, ki jo je igral moskovski Hudožestveni teatr pred 18 leti. Kar se tiče drame »Stari Cromdiere«, moram omeniti, da ima ime po neki strogo komunistični vasi nekeje visokih gorah. Prebivalci te vasi so narod zase, s svojimi posebnimi zakoni. Njen ritem je ritem zdrave in radostne simfonije, v katerem prevladuje zmagovitost zvoja, menite borbe za obstanek. Vodilna misel je ideologija, ki se je osvobodila buržuske kulture. Smatram, da je to delo zelo prikladno za današnje razmere.

— Ročni zemljevid mariborskega okrožja I. Pohorje-Kozjak, II. Slovenske gorice, Ptujsko-Dravsko polje, risal Slavoj Dimnik, založilo društvo »Učiteljski dom« v Mariboru, tisk in litografija Mariborske tiskarne. Navedeni zemljevid v merilu 1 : 150.000 v pripravi ročni obliki, izvršen v osmerobarvnem tisku je lično in temeljito izdelan in je bil zelo nujno potreben. Razvidni so vsi kraji z ljudsko šolo, župnije, poštni uradi, gradovi, razvaline, industrijske naprave, ceste in železnice, elektrini in daljnovodi in centrale, rudniki, kopališča itd. Zemljevid je pregleden, ne preobložen ter dobrodošel vsakomur, zlasti šolski mladini in tujkemu življu. Zemljevid toplo priporočamo. Cena Din 10. Kakor smo doznali sta v pripravi enaka zemljevida Prekmurja z Medžimurjem in Celjskega okolišja.

— Mednarodna razstava za novo gledališko tehniko se bo vršila na Dunaju v času od 15. septembra do 10. oktobra. Namen razstave je pokazati rezultate najnovejših uspehov na gledališkem polju.

Glasbeni vestnik.

NOVA PEVSKA KNJIGA.

V Učiteljski tiskarni je pravkar izšla »Pevska šola«, združena v teorijo za konservatorije, učiteljska, srednje, meščanske, osnovne šole in zbornice, ki jo je sestavila po Batthejevi glasbenih predavanjih in knjigah Ivanke Aegro-Hrastova, uredil pa Ferdo Juvanec. Cena 68 Din.

Najsrečnejši in najspretniji reformator pevskega pouka, Batthe, se je po zaslugi Ivanke Negro-Hrastove tudi pri nas polavil in lepo knjigo mora pozdraviti z veseljem vsak učitelj petja, v prvi vrsti pa učitelj petja na učiteljskih, na meščanskih in osnovnih šolah. Knjiga je seveda najprej namenjena učiteljem samim kot neprecenljiva vodilnica pri vsaki pevski uri v vseh knjižnih letih. Po tu opisanih metodničnih navodilih mora za vedno odpasti abotna misel, da v osnovni šoli pouk petja po notah ni mogoč. Četudi se mora v prvem, drugem šolskem letu poleg teoretičnega pevskega pouka vaditi petje pesmi po posluhu, vendar ni to več ono brezmišeln mehanično ponavljanje pesmi za učiteljem, ki le destruirala pevce na stopnjo papir, skorvece in drugih takih pitčev, temveč ima že svoje ritmične in melodične predhodne vaje,

itd. Pozneje pa pojo učenci iz svojih pesmaric brezizjemno po notah in da to ni tako težko, kakor si danes pevec brez glasbeno teoretičnega znanja misli, se prepriča takoli, ako prečita le nekoliko strani »Pevske šole«. Tudi pevskim zborom, pa najsiho našim najboljšim, bi knjiga s pridom služila. Po Batthejevi metodi se poučuje mladinsko petje na naši Glasbeni Matici že več let, navedel sem metodo tudi jaz na učiteljsko (na dekliški vadnici jo je uvedla že prej ga. Cidrliova) in iz lastne izkušnje vem, da se po nji zamorejo doseči v kratkem času kar najlepši uspehi. Deloma sta se Batthejeve metode pri sestavi svojih pevskih knjig držala tudi Kozina, zlasti pa Bajuk, vendar pa je Negro-Hrastove »Pevska šola« zlasti za meščanske in osnovne šole mnogo boljša, ker deli vso glasbeno učno snov za pet oškljih let v izčrpano obravnavanih 150 učnih lekcij, po 30 na šolsko leto, dodaja tri ritmične primavista iste (žal premalo) in 18 melodičnih primavistnih vaj. Tudi premalo. Končno pa ima še 8 pomožnih glasbenih slik, ki jih zamore učitelj povečane narisati na lepenco in izvesti v šolski sobi. Ne morem se na tem mestu spuščati v podrobno oceno knjige.

Manika še to in ono, predvsem pa primerne pesmarice, ki bi se tesno oklepala učnih slik ter nudila široko izbiro ritmičnih in melodičnih vaj za diktate in petje ter pesmi, stopnjujoče se od najlažjih tritonskih, enoglasnih do kolikortoliko kompliciranih večglasnih. Sicer pa si učitelj petja za posamezne lekcije lahko iz mnogobrojnih pesmaric, iz najnovejših »Otroških pesmi«, iz Družoviča, Kozine, Bajuka itd. z lahkoto sestavi obširno zbirko dobrega gradiva. Pevsko šolo Ivanke Negro-Hrastove nujno priporočamo v uvedbo vsem šolam, kjer je pouk petja v rokah vestnih pevskih učiteljev, pred vsem pa vsem glasbenim šolam in učiteljskim.

—

— Karel Szymanowski, največji skladatelj sodobne Poljske, je dokončal opero »Kralj Roger«, ki se bo pela prihodnje sezono na varšavskem narodnem gledališču.

— Mladinski pevski zbor v Ljutomeru priredi v nedeljo 24. avgusta t. l. v telovadnici koncert pod vodstvom učitelja Fr. Zacherla in njegove hčerke, glasb. učiteljice Minke, v prid Podpornemu društvu Narodne šole, na kar opozarjamo zlasti vsa domača društva in bližnja društva. Natančnejši spored sledi pozneje.

Sokolstvo.

— Sokolsko društvo v Šiški naznanja, da v skladu s pogodbo dravske divizijske oblasti, ki mora sodelovati na Bledu, odprade skušnje za telovadbo dne 2. avgusta. Zbirališče za bakljade in podoknico ob 8. pred čitalnico. Sodeluje železničarska godba. Skušnje vseh oddelkov se nato vrše dne 3. avgusta ob devetih. — Zdravo.

— Sokol i. vabi vse brate in sestre in obče vse društvene prijatelje v soboto 2. avgusta na članski sestanek na Taboru ob 20. Na sporedu so aktualna poročila in krajevski zabavni spored. Vrši se pri mizah pred glavno tribuno. Spored: 1.) Gospodarsko in denarno poročilo za Sokola I. in društvo za zgradbo za prvo polovico leta 1924. (Poročilo računovodja br. Loezja.) 2.) Poročilo o stavbi. (dr. P. Pestotnik.) 3.) Loterija Sokola I. (br. Loezja.) 4.) Moji utisi v našem polju v Pariz. (br. Evg. Lovšin.) 5.) Razdelitev diplom tekmovalcem. (kam) Sokola I. iz zadnjih tekem. (br. Prosenec.) Društveni povelj zapojejo narodne poyevke, orkester spremlja večer. Potrebno je, da zopet osredotočimo vso pozornost na Taboru. Vsak član naj bo o vseh društvenih težnjah poučen. Vsi moramo biti pri delu operti v eno smer in k nemu. Zato je udeležba številnega članstva posebno važna. — Zdravo!

— Sokol v Šiški priredi dne 3. avgusta ob 15. na šišenskem trgu razvite naraščalskega prapora. Na predvečer ob 19. se vrše skušnje vseh oddelkov na dvorišču gosp. Brandta. Ob 21. podoknica kumci s. Per. kovi s sodelovanjem godbe dr. div. oblasti in pevskega zbora »Čitalnice« v Šiški. V nedeljo ob 14.30. Zbirališče bratskih društev pred telovadnico, nato razvite naraščalskega prapora. Po razviti povorka po šl. škli. Ob 16. javni nastop vseh oddelkov. Po telovadi velika veselica z bogatim sporedom. Bratska sokolska društva se vabijo, da se udeležijo tega slavnega polnočnega prapora. Vožnja po železnici je polovljena. Predprodaja vstopnic pri br. Simončiču na Celovški cesti in br. Tušarju v Kolodvorski ulici. Zdravo!

Turistika in sport.

NOVI SVETOVNI REKORDI V PLAVANJU.

Povodom olimpijskih iger v Parizu zborujoči kongres FINA (mednarodna plavalna federacija) je oficijelno priznal te-le svetovne rekorde:

A. Gospodje, prosti stil: 100 y. J. Weismueller, USA. 52.6 sek. — 100 m: Weismueller, 58.6. — 150 y. J. Weismueller 1:27.4. 200 m: J. Weismueller 2:15.6. — 220 y. J. Weismueller 2:15.6. — 300 y. J. Weismueller 3:16.6. — 300 m: J. Weismueller 3:35.2. 400 m: J. Weismueller 4:57. — 500 y. J. Weismueller 5:50.4. — 500 m: J. Weismueller, 6:24.2. — 880 y. Arne Borg, Švedska 11:09.2. 1000 y. Arne Borg, 12:47.8. — 1000 m: Arne Borg, 14:00.3. — 1500 m: Arne Borg 21:35.3. Hrbtno: 100: W. Kealoha, USA 1:12.6. 100 y. J. Weismueller USA 1:05.4.

B. Dame, prosti stil: 100 y. Mis Wehselau, USA 1:03. — 100 m: Mis G. Ederle 2:45.2. — 220 y. Mis H. James, Angleska, 2:46.6. — 300 y. Mis G. Ederle, USA 3:58.4. 300 m: Mis H. James, Angl. 4:21. — 400 m: Mis G. Ederle, USA 5:53.2. — 500 y. Mis G. Ederle 6:45.2. — 500 m: Mis G. Ederle 7:22.2. — 880 y. Mis G. Ederle 13:19. — Prsno: 200 m: Mis J. Gilbert, Angl., 3:20.4. 400 m: Mis J. Gilbert 7:20. — Hrbtno: 100 m: Mis D. Hart, Angl. 1:36.7. — 100 m: Mis S. Bauer, USA, 1:26.6. — 150 y. Mis S. Bauer 1:59.6. — 200 m: Mis S. Bauer 3:06.8. Dodatno se bili priznani sledeči rekordi, doseženi v Parizu:

1500 m prosto: Charlton, Avstralija, 21:20.4. Arne Borg, Švedska 21:11.4 (oba postavljena 13. julija 1924). A. Charlton 20:06.6 dne 15. julija t. l. 1000 m prosto: Charlton 13:19.6. — Štasetta 4x100 m, dame: Amerika 4:58; štafeta 800 m: Amerika v 9:59.4 dne 18. julija 1924 dalje Amerika v 9:53.4, dne 20. julija t. l. — 100 m dame, prosto: Wehselau, Amerika 1:12.2; 100 m dame, hrbtno: Sybill Bauer, Amer. v 1:24 dne 19. julija in ista 1:23.2 dne 20. julija.

— Končna klasifikacija narodov na olimpijadi v vseh disciplinah je sledeča: 1. Amerika 224 točk. 2. Francija 64. 3. Švedska 44.4. 4. Anglija 41.4. 5. Finska 34. 6. Norveška 31.4. 7. Švica 29.4. 8. Italija 25.4. 9. Holandska 19. 10. Belgija 17.4. 11. Danska 17. 12. Argentina 13. 13. Uruguay 10. 14. Madžarska 8. 15. Češkoslovaška 8. 16. Estonika 7. 17. Avstrija 5. 18. Romunija 4. 19. Jugoslavija 4. 20. Španija 3. 21. Avstralija 3. 22. Portugalska 2. 23. Južna Afrika 1. 24. Haiti 1. 25. Egipt 1. 26. Poljska 1/4 točke.

— Kje je največ skavtov? V veliki Britaniji je približno 400.000 skavtov, v vsej Evropi pa skoraj dva milijona. Ob priliki londonske razstave se snidejo dne 1. avgusta v Londonu skavti iz vse britanske države in se bo vršil shod v stadionu v Wembleyju (Jamborcel). Angleški kraljevič bo baje dva dni na skavtskem taborjenju kakor načelnik skavtov za Wales. Pričakuje se 12.000 skavtov, ki bodo zastopali 20 britanskih domini in kolonij. Med mnogimi slavnostmi, izprevidi in drugimi privlačnimi točkami se naznanja tudi velikanški pevski zbor s 1000 pevci. Nastopili bodo tudi svirači, duduši in dr. Veliko zanimalvega obeta i razstava skavtske umetnosti in obrti vseh vrst.

— Vienna v Zagrebu. V soboto in nedeljo gostuje v Zagrebu dunajska Vienna in sicer nastopi prvi dan proti Concordiji in drugi dan proti Gradjanskemu.

— HASK je odpotoval včeraj na Poljsko, kjer bo nastopil proti vsem vodilnim klubom.

— Srpsko planinsko društvo. Z ozirom na neugodno vreme ni pričakovati velikega števila izletnikov SrPD ob 2. do 10. avgusta, vsled česar ni potrebno, da bi se drugi turisti izogibali planinskih koč ob dnevih izleta SrPD.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, dne 1. avgusta 1924.

Nehajte!

Ni menda na svetu države, kjer bi bile politične razmere tako gnile in kjer bi se bilo tako razpaslo strankarsko partizanstvo, kakor pri nas. Ni menda stranke na svetu, ki bi rabila v boju s svojimi političnimi nasprotniki tako umazana, podla in gnusna sredstva, kakor SLS. Že delj časa opažamo, kako klerikalno časopisje sistematično zastuplja našo javnost s sovraštvom napram gotovim organizacijam, ki so zapisale na svoj prapor: Vse za napredek jugoslovenskega naroda in njegove enotne države. Te organizacije so klerikalcem na poti samo za to, ker hočejo, da se osebne skomine in strankarski interesi uklonijo interesom skupnosti, da izgine končno iz našega političnega in javnega življenja sploh tisto največje zlo, od katerega trpi največ ljudstvo samo. Mislimo tu na manijo, s katero gredo gotovi elementi na delo, da razkosajo družabne sile na nebroj sovražnih skupin, ki naj bi se oboroževale druga proti drugi dotlej, dokler si ne skočijo v lase in ne uničijo v krvavem popadu zadnjih ostankov blagostanja. Stanovska diferenciacija, ki jo razumejo in odobravamo samo toliko, kolikor gre v mejah možnosti in zakonitosti za tem, da pribori dotičnemu stanu pravico do obstanka, se je spremenila pri nas v rokah brezvestnih hujskačev v orožje za hujskanje brata zoper brata.

V tem ogabnem poslu se odlikujejo zlasti klerikalci. Še predno so prišli do vladnega korita, so začeli proti naprednim organizacijam, zlasti proti Sokolu in Orjuni tako besno gonjo, da bi človek, ki ni poučen o naših razmerah, mislil, da so v teh organizacijah sami lopovi. Ko pa se je tigrom končno posrečilo dobiti v roke državne vaje, so klerikalci to gonjo še bolj razvili in pospešili. Zda se seveda na krmilu, zda pišejo oni zakone drugim, zda se ni treba več bati, da jih zadene kazen za to ostudno početje. Zato gredo na delo odkrito in se prav nič ne sramujejo obliati napredne elemente s pomiljami, kakršnih menda ne pozna nobena druga kulturna družba v Evropi. »Slovenec« piše o Orjunskih dan za dnem v tako nizkotnem tonu, da bi se ga sramoval količjak olikan človek. Vseh psov se ne spominjajo niti tisti, ki so jim namenjene. »Domoljub« je v tem oziru posebno radodaren. V zadnji številki, v kateri slavi zmago SLS, je zapisal med drugim tudi tole:

»Mi smo že zadnjič zapisali, da sta Žerjav in Orjuna pravila Slovenijo na stopnjo divjaških pokrajinj, kjer pošten človek nima ne ponoči, ne podnevi miru pred ubijalci in roparji, smrkolini in pocestnimi barabami.«

List, ki je zapisal to trditev, urejuje sedanji prometni minister Anton Sušnik. On je odgovorni urednik, kar pomeni, da lahko ta zakoniti listi psuje in hujska, kolikor mu drago. Poglavja o dostojnosti in olikanosti se nocočmo dotakniti, ker je vsaka beseda odveč. Rovtar ostane rovlar, četudi nosi črn talar. Toda po pravici se vprašujemo: Koga pa zmerjate z »roparji, smrkolini in pocestnimi barabami? Ali ne veste, da ni na svetu organizacije ali stranke, ki bi ne imela nekaj ničvrednih članov? Tudi med Orli in drugimi klerikalnimi društvi so elementi, ki ne spadata v pošteno družbo. S tem pa še ni rečeno, da zasluži v obeh javnosti naslov pocestnih barab in smrkolinov organizacija kot taka. Ni naš namen braniti prizadete kroge, ki se bodo znali braniti ob pravem času in na pravem mestu sami, prav tako se nismo in ne bomo zavzemali za ljudi, ki so moralno pokvarjeni, pa najsi bodo člani te ali one organizacije. Pač pa smatramo za svojo dolžnost opozoriti klerikalno časopisje na to, naj preneha s psovanjem in hujskanjem nerazsodnih mas proti ljudem, ki niso ne v moralnem, ne v nacionalnem oziru ničesar zakrivilili. Vsaka stvar ima svoje meje. Tudi politična nestrpnost in strankarstvo ne sme iti predaleč. Kdor zasluži, da se ga javno ožigosu, naj bo ožigosan. Toda tu je treba najprej dokazati, da je res kaj zakrivil. Pisati o celih organizacijah kot o družbi samih ubijalcev, roparjev, krmkolinov in pocestnih barab je pa dokaz lastne podivjanosti, lastne moralne pokvarjenosti. Svarimo pred takim izbruhom politične zagriženosti.

— Kje je največ skavtov? V veliki Britaniji je približno 400.000 skavtov, v vsej Evropi pa skoraj dva milijona. Ob priliki londonske razstave se snidejo dne 1. avgusta v Londonu skavti iz vse britanske države in se bo vršil shod v stadionu v Wembleyju (Jamborcel). Angleški kraljevič bo baje dva dni na skavtskem taborjenju kakor načelnik skavtov za Wales. Pričakuje se 12.000 skavtov, ki bodo zastopali 20 britanskih domini in kolonij. Med mnogimi slavnostmi, izprevidi in drugimi privlačnimi točkami se naznanja tudi velikanški pevski zbor s 1000 pevci. Nastopili bodo tudi svirači, duduši in dr. Veliko zanimalvega obeta i razstava skavtske umetnosti in obrti vseh vrst.

— Vienna v Zagrebu. V soboto in nedeljo gostuje v Zagrebu dunajska Vienna in sicer nastopi prvi dan proti Concordiji in drugi dan proti Gradjanskemu.

— HASK je odpotoval včeraj na Poljsko, kjer bo nastopil proti vsem vodilnim klubom.

— Srpsko planinsko društvo. Z ozirom na neugodno vreme ni pričakovati velikega števila izletnikov SrPD ob 2. do 10. avgusta, vsled česar ni potrebno, da bi se drugi turisti izogibali planinskih koč ob dnevih izleta SrPD.

nosti zlasti še zatagadelj, ker se na ta način vedno bolj blizamo nevarnosti, da pride med posameznimi strankami in organizacijami do krvavih obračunov. Odgovornost naj prevzamejo tisti, ki neprestano hujskajo in izzivajo.

— »V novo dobo« vodi »Slovenec« naivno ljudstvo, ki mu obeta pod vladno pravice in poštenosti (staro formulacijo vladnega zakona, reda in pravice) jo namreč že položil v arhiv) popolen raj na zemlji. Srečna zemlja, ki si nosila velike odrešitve, stokrat srečno ljudstvo, ki si rešeno vsega trpljenja in nadlog! Odslej bo Jugoslavija v vsem svojem nehanju unikum. O vseh panogah njenega gospodarskega in socialnega življenja bomo govorili v superlativih. Najboljša administracija in uprava najboljšje plačano uradništvo, najmanjši davki, največja pokojnina, najmodernejša socialna zakonodaja, najpopolnejši red, najidealnejši demokratizem itd. itd. Skratka, ne bo na svetu države, kjer bi se godilo državljano tako dobro, kakor v Jugoslaviji. Prav resno se bojimo katastrofalnega navela tujecev. Pomislite, kaj se utegne zgoditi, če pride fama o nelzmerem blagostanju našega ljudstva v inozemstvo! Vse, kar leze in gre, bo drlo k nam. In kako tudi ne bi? Saj Jugoslavija pod novo vladno pravice in poštenosti ni več navadna evropska država, kjer so bogati pač bogati, bedni pa bedni, temveč prava Indija Koromandija, kjer so vsi državljani enako srečni, bogati in zadovoljni. Sava ni več Sava in Drava ne Drava, temveč vse reke in potoki so polne nektarja, vse gore in griči so se spremenili v ambrozijo in novi ministri so bogovi, ki hodijo med izvoljenim ljudstvom liki Mojzes na gori Sinaj. V rokah države čarobne palice in kadar zakliče ljudstvo v nepopisnem navdušenju »panem et circenses«, udarijo samo po skali starega režima in takoj se odpro vrelci medu in mleka. Delati ne bo treba več za obstanek, temveč samo za zabavo. Poleg izenačenja davkov in vseh pozitivnih zakonov nameravajo novi ministri izenačiti svoje plače s plačami trboveljskih rudarjev. Plače državnih uradnikov se morajo nemudoma izenačiti z dnevniciami narodnih poslancev, privatna podjetja naj razdele obratni kapital med uslužbence, da bo konec socialne krize. Tako želi sam prosvetni minister dr. Korošec, ki ima prav dobro očala tako, da vse vidi in ve. — To je približna vsebina, ki smo jo posneli iz »Slovenčevega« uvodnika. Ta arsenal klerikalnih fraz je res klasičen. In klasično je tudi naše ljudstvo, ki ne vidi, kaj tiči za njimi. Dobro blago ne potrebuje nobene reklame, ker se samo hvall, in dobra vlada bi bila še boljša, če bi manj frazarila in več delala. Dokazati je treba z dejanji to, kar sedaj tako vneto oznanja s praznimi besedami.

— Poljska odlikovanja. Skupaj s poljskimi častniki, ki bivajo kot izletniki v Jugoslaviji, je prispela tudi delegacija »Poljske vojne konfederacije«, organizacija, ustanovljena za časa vojne v Sibiriji. Delegacija, obstoječa iz štirih častnikov je izročila Nj. Vel. kralju in nekaterim častnikom svoj častni znak kot spomin na sodelovanje čet s poljskimi v svetovni vojni. S tem znakom je bil v znak priznanja za njegovo delovanje v prilog poljsko-jugoslovenski vzajemnosti odlikovan tudi prof. zagrebški univerze dr. Fran Ilešič. Izročitev odlikovanj se je vršila na krovu ladje na Donavi pri Železnih vratih.

— Odlični gostje letošnjega velesejma. Med letošnjimi odličnimi gosti homo letos pozdravili tudi naše brate Čehoslovake. Iz zanesljivega vira smo izvedeli, da prisostvuje letošnji otvoritvi tudi čehoslov. trgovski minister, čehosl. poslanik v Beogradu in zastopniki praškega velesejma ter čehoslov. - jugoslovensko narodno - gospodarskega združenja v Pragi.

— Klerikalni shod se je vršil v sredo ob 20. zvečer v gostilni pri Ribcu na Ižanski cesti št. 1, na katerega so bili vabljani pisмено vsi klerikalci, komunisti ter tudi naprednjaki iz tega okolišja. Vabilu se je odzvalo okrog 15 oseb, po večini samo komunisti. Govorila sta dva duhovnika. Prvi je govoril Fran Smodej. Dr. se je na ves glas in se gototil na bivše ministre, kako so slabo gospodarili, da je drž. blagajna

prazna, zato da pridejo vsi ti »zločinci« na zatožno klop, ker so baje narod in državo osleparili. Ustil se je na dolgo in široko in mlatil prazno slamo. Naposled se je spravil z vso silo še na ubogo Orjuno, dotaknil se je tudi trboveljskih dogodkov in na Viču, dokazoval je, da so Orjunaši sami morilci, ki mirne ljudi brez povoda napadajo, jih streljajo in koljejo itd. Nazadnje je zaključil: to Orjuno moramo z vso silo dol vreči in zatreti. Drugi duhovnik je govoril v istem smislu. Cela ceremonija je trajala do kake 12. ure, med tem pa je gostilničar Miha Majcen pridno nosil vince na mizo za razgrete glave. Načisto je, da so si klerikali zbrali ravno to gostilno za svojo prireditve. No, se je bodo pač naprednjaki izogibali.

— **Izborna definicija.** Za ljudi, ki jim peša pamet, imamo posebne zavode, kakor je oni na Studencu, kjer zdravniki-psihiatři preiskujejo umobolne in na podlagi znanstvenih metod ugotavljajo, kaj je s pokvarjenimi možgani. Tako vsaj je bilo s to zadevo doslej. Ker pa živimo v dobi čudovitih eksperimentov in senzacionalnih iznajdb, ni čudno, da se je pojavil nevarni konkurent tudi na polju psihiatrije. Odslej ne bo treba državi vzdrževati posebnih zavodov za umobolne, ker smo Slovenci tako napredovali, da lahko ugotovimo duševno bolezen brez zdravnika. Evo, kaj pravi o tem današnji »Avtonomist«: »Kdor ni republikanec, sploh ni inteligent, ampak bedak.« Priporočamo to definicijo psihiatrom brez komentarja na naslov njegove avtorja.

— **† Notar dr. Karel Schmidinger.** Po dolgi mučni bolezni je včeraj umrl g. dr. Karel Schmidinger, notar v Ljubljani. Bil je najstarejši notar v Sloveniji. Dosegel je starost 72 let. Rojen je bil pri Veliki Nedelji na Štajerskem. Po absolviranju pravnih študijah se je posvetil notarskemu poklicu. Kot koncipijent je služboval po raznih krajih. Leta 1881. je bil imenovan za notaria v Kamniku, kjer je ostal nad 20 let in kjer si je pridobil vsesplošne simpatije. Bil je strasten lovec in velik prijatelj pridode. Na Veliki planini je postavil svojo lovsko kočjo, katero je kasneje izročil »Slov. planinskemu društvu«. Ta kočja je še danes v porabi. L. 1902 je bil imenovan za notaria v Ljubljani in na tem mestu je ostal do svoje smrti. Pred leti ga je zadela kap. Za silo je sicer okrevale, vendar pa je le s težavo še mogel hoditi. Kljub temu je še vsako leto zahajal v Kamniško Bistrico ali v Vrata, da si vzbuja spomine na one lepe čase, ko je še kot čil lovec in planinec hodil po gorah, gozdovih in čerih, ki obdajajo ti gorski postojanki. Zanimivo je, da se je pok. dr. Schmidinger l. 1904., ko se je vršilo slovesno kronanje kralja Petra, tudi napotil v Beograd, v svojem lovskem kostumu je v Beogradu vzbujal takrat splošno pozornost. Pokojnik se ni vpletal v politiko, nikdar pa ni prikril svojega odločno naprednega mišljenja. Pri vseh volitvah je storil svojo strankarsko dolžnost. Bil je ljubezniv družabnik, poštenjak starega kova, zato je užival v vseh krogih splošno spoštovanje. Moža z dolgo sivo patriarhalno brado je poznala vsa Ljubljana. Pred meseci je že tako opešal, da je mogel na ulico samo še v spremstvu usmiljenke. Ni pa si dal kratiti veselja, da bi se ob lepih dnevih ne navžil večjega zraja in ne zamenjal zaduhle bolniške sobe s svežim vzduhom v Zvezdi ali v Tivoliju. Spomladi ga je priklenila na posteli bolezen, ki mu je prestrigla nit življenja. Bil je mož plemenitega srca, strokovnjak v svojem poklicu, visoko čislani ne samo od svojih stanovskih tovarišev, marveč od vseh, ki so ga poznali. Pogreb bo v soboto popoldne ob 15. z Dunajske ceste št. 15. Bodi mu ohranjen blag spomin, njegovi spoštovani rodbini naše iskreno sožalje.

— **Dr. Perič vendarle vladni komisar na magistratu!** Na ukaz ministra notranjih del Nastasa Petroviča je veliki župan danes razrešil dolžnosti vladnega komisarja na magistratu dr. Vičija Krejčega in imenoval za novega vladnega komisarja istotam bivšega župana klerikalno-komunistične večine dr. Ljudevita Periča. — Pa je Nastas Petrovič še včeraj zatrjeval, da nima pravice odstavljati vladnega komisarja, ki ga ni on imenoval, toda ukazuje na lahko.

— **Nepotrebne zmede.** Ljubljanski volilni imeniki so že sestavljeni na podlagi prekrščenih in novolmenovanih ulic, trgov in cest. Zadnjemu občinskemu svetu, oziroma črnodreči koaliciji se je tozadevno silno mudilo, kakor da ni imela drugih, važnejših poslov, nego to nepotrebno beganje občinstva z Markovim trgom, Bogiščevo ali Janševo ulico in mnogoštevilnimi sličnimi novotarjami. Pa vse to bi se končno še presnelo, ko bi se pravočasno poskrbelo za napravo uličnih tablic. Občinstvo se na vse zadnje tudi tem novim označbam ulic in cest privdi, če jih vidi na tablicah, če jih čita in si jih tako vtisne v spomin. Danes pa volice niti ne ve, kje stanuje, sam misli, da v Planinski ulici, volilni imeniki pa pravijo, da v

Aljaževi ulici. To bo prav po nepotrebnem rodilo obilo zmed in nesporazumljenj zlasti na dan volitev. Volice bo trdil, da stanuje n. pr. na Cesti na južno železnico, volilna komisija, ki umevno tudi ne bo poznala skrivnosti novih uličnih označb, pa bo ugovarjala, češ takega volilca na tej cesti sploh ni. Obe stranki bosta trdili svoje in obe bosta imeli prav. Zato je skrajni čas, da se nabijejo nove ulične tablice, ki so v delu menda že več mesecev. Zadeva bo sicer stala težke tisočake, bo pa dokaz modrosti naših občinskih očetov izza črno-rdeče koalicije!

— **»Narodni Dnevnik«** neprestano dokazuje, da je najboljši demokratičen slovenski list. To je resnica ad hoc, ki ji ne more nihče ugovarjati. List, ki ponuja svoj demokratizem navzlic težavam dinarja na čistiški borzi po 1 Din porcijo, smemo že verjeti, da nosi demokratizem v žepu.

— **Špekulativna kampanja proti veleselju.** Kljub temu, da je Ljubljana najbolj konzervativna pri sprejemanju tujih trgovcev in posredovalcev v svojo sredo, se je vendar vselilo že večje število raznih inozemskih posredovalcev in špekulantov, katerim je ljubo kaliti čisto vodo. So to več ali manj razni nejavljivi in neregistrirani »zastopniki« inozemskih tovarov, katere po navadi niti ne vedo, da eksistirajo za nje ti »dobrotniki«. Velikokrat jim nasadejo razni neprevidni kupci, zlasti obrtniki, ki kupujejo stroje; vse to pa je v največjo kvar dobremu glasu slovenske realne industrije in trgovine. Ti temni elementi so skušali vtihoapiti se tudi na veleselju, da tu r. b. barijo pod raznimi sijajnimi naslovi in kalnem, vendar pa jih je sejmška uprava kmalu pregledala in odpravila. Nepridipravljeni, katere je treba iz Slovenije izčistiti, razširjajo pa sedaj razne tendenciozne vesti o veleselju, da se ta ne vrši, da je vse blago na veleselju dražje kot drugod in drugo in skušajo izrabljati lahkovernost poslušalcev v svoje svrhe. Veleselju, kateri je znan po realnosti razstavljenec in uživa že največji ugled in sloves v tu in inozemstvu ti temni elementi ne morejo škodovati, vendar pa zahteva ugled našega industrijalca, trgovca in obrtnika, da se jih iztrebi, da ne diskreditirajo v naprej tujakunjih pridobitnih krogov, ne veleselja. Uprava veleselja je storila že svojo nalogo, da jih ni sprejela kot razstavljalce in pokazala vrata, dvignila se tudi drugi in jih iztrebilo.

— **Kiparska dela na palači Narodne skupščine** v Beogradu. Strokovno združenje Jugoslov. obl. umetnikov nam javlja: Min. svet je v svoji sednici dne 3. maja 1924 odobril predlog žirije za naročilo skic za kiparska dela, s katerimi se bo okrasila skupščinska zgradba. S tem je docela osvojen predlog SUJOU, po katerem se naroča po ena skica med drugim od sledečih slovenskih kiparjev: Bernekar, Dolinar, Kog V., Kralj V., Kralj Tone, Napotnik, Repič in Sever. Po pravilniku, ki ga je sestavila žirija in ki ga je potrdilo ministrstvo gradjevin, se pa more udeležiti izdelovanja skic vsak kipar - Jugosloven ter bodo tudi ev. nenaročene skice prišle pred ocenjevalno komisijo. Vse skice morajo biti na mestu (v ministrstvu gradjevin) do 15. novembra t. l. Kdor bi se izmed drugih kiparjev, brez ozira na to ali je član SUJOU ali ne, zanimal za ta dela, dobi potrebne informacije pri tehniku združenja, Ljubljana, Levstikova ul. 2-1.

— **Iz vojaške službe.** Za poročnika pri pehoti so imenovani podporočniki Ljudevit Pogačar, Alojzij Savšek in Edo Delak. Pri artiljeriji je imenovan za kapetana II. razreda poročnik Rudolf Čeh.

— **Naše državljanstvo** je dobil Aleksander Žilj, pravni praktikant pri dež. sodišču v Ljubljani. Zaprisežen je bil 7. julija.

— **Za docenta na univerzi** v Beogradu je imenovan dr. Milko Kos, uradnik licejske knjižnice v Ljubljani in sicer kot docent za pomožne zgodovinske nauke na filozofski fakulteti.

— **55 letnica maturo.** Načudčitelji, ki so pred 55 in tudi oni, ki so pred 50 leti maturoirali na ljubljanskem učiteljskem se se, stanejo v ponedeljek 4. avgusta ob 15. pop. v Zvezdi v restavraciji g. Krapeša, da si še enkrat po dovršenem delovanju poda, jo roke in se pozdravijo.

— **POZIVI Odbor** za Malgajev spomenik v Guštanju prosi vse one p. n. osebe, ki imajo še nabirale pole ali razglednice na prodaj, da zaključijo in pošljejo denar odboru, event. nerazprodane razglednice pošljejo tudi nazaj. Odbor se nahaja v Lkvidaciji, zato prosil, da se vpoštevata poziv in s tem omogoči odboru, da čim prej zaključijo račune.

— **Mednarodni stenografski kongres** se je pričel v Lausanni 29. pret. meseca. To je trinajsti mednarodni stenografski kongres, katerega se udeležujejo zastopniki najrazličnejših držav. S kongresom je združena razstava stenografskih učnih pripomočkov.

— **Sadovi klerikalnega hujkanja.** Poročajo nam: Snodi so trije nadebudni Orlič, dva sta čevljarska vajenca pri Srebotu, tretji pa kovaški vajenec pri Vrhovcu, napadli v Mostah mirno domov se vračajo 11. letno Angelo Roš, menda zato, ker je njen oče člana Orjune. Mladiči so deklico pretepli in vrgli na tla ter je tako težko poškodovali po nogah, rokah in ostalem telesu, da jo je moral oče prepeljati v žensko bolnico, kjer so ji obvezali krvave rane.

— **Poravnalo postopanje,** ki je bilo objavljeno nad ljubljansko tvrdo Kmet & Ko., je pravomočno ustavljeno, ker se je imenovana tvrdila s svojimi upniki poravnala.

— **Prostori na ljubljanskem veleselju.** Ker se vedno dohajajo številne prijavitelje, sporoča sejmški urad, da so vsi razstavnostri prostori v notranjosti paviljonov zasedeni. Na razpolago je še nekaj kritih prostorov ob zunanji steni paviljonov in razstavnostri prostori na prostem.

— **Jadranska Straža** opozarja sl. občinstvo, da veljajo polovične vozne karte samo za posebni vlak ki pelje iz Ljubljane v soboto ob 12. uri in se vrača iz Bleda od nedelje na opredeljen ob 24. uri. Legitima. cije za polovično vožnjo se dobivajo v Tourist-Office na Aleksandrovi cesti.

— **Iz Amerike.** V Clevelandu je umrla 28 letna Alice Bašković rodom iz Rožne doline pri Ljubljani. — Istotam se je poročil rojak Ludvik Švigelj s gđ. Anico Petrov. cijo, dalje sta se poročila Anton Kraj iz Radomelj in gđ. Josipina Čos, rodom iz Šmarji pri Ljubljani. — Kmet Anton Grabič je prišel med dva traktorja in je zado. bil težke poškodbe. — V stanovanju Antona Antončiča so ponoči vdrl neznan tatovi in odnesli 50 dolarjev gotovine. — V kraju Durat se je poročil rojak Frank Turšič s gđ. Josipino Kert. Ženin je doma iz Cerkl. nice, nevesta pa iz Hruševca. — Nekoga rokaja v Milwaukee sta opeharila dva tuj. ca, ki sta mu ponudila na prodaj stroj za izdelovanje dolarjev Lahkovernosti jima je šel na lim in je plačal za stroj 1000 dolar. jev. Seveda o dolarjih kasneje ni bilo ne duha ne sluha. — V kraju West Allis je otvoril rojak Jack Oblak zemljiško pisarno, skopno z županom Millerjem. V kraju Utica je umrl rojak Janec Cuijan, rodom in Gor. ce. Bivši je v Ameriki nad 35 let. — V Pittsburgu je umrl v starosti 60 let rojak Martin Zagore, rodom iz St. Jerneja na Dolenskem. — V Saginawu je umrl 9 letni Ladislav Grajcar. — V umobolnici v Pittsburgu je umrl Janko Starešnič iz Preloke pri Vlnici na Belokranjskem. Pokojnik, ki je bil star 42 let in se je nahajal v umobolnici 17 let. — V Bitvabiku je preminula rojakinja Ivana Karž.

— **Smrt v tujini.** Dne 13. julija zve. čer se je pešal rojak Josip Kreus iz Wil. loughbyja z motornim kolesom, za njim pa njegovi prijatelji v avtomobilu. Med vožnjo je pogledal nazaj in je medtem zavozil v občestni jarek. Pri padcu je dobil take po. škodbe, da je še istega dne umrl. Kreus je bil star 30 let.

— **Brzovlak ostaja v Rim.** Toplicah in Laškem. V dobi ob 3. avgusta do vključno 15. septembra t. l. bodela imela dnevna za. grebška vlaka št. 706 in 709 postanev v po. stajah Rimske toplice in Laško, in sicer prvi vlak št. 706, ki odhaja iz Zagreba gl. kol. ob 11. uri, odhaja iz Rimske toplice ob 12.59, iz Laškega ob 13.6; drugi vlak št. 709, ki odhaja iz Maribora gl. kol. ob 14.10, od. haja iz Laškega ob 15.42 in iz Rimske top. lile ob 15.49.

— **Železniška nesreča pri Nišu.** Dne 29. julija sta se peljala inženjerja železniške di. rekije v Nišu Stibar in Jovanović na mo. torne drzini, da nadzorujeta prog. Po ne. kem klancu so drveli s hitrostjo 80 km na uro navzdol. Nasproti jim je prihitela lo. komotiva. Ker drzine ni bilo več mogoče ustaviti, so skočili inž. Jovanović in dva do. lavca z nje, Stibar pa je ostal na njen. Pri strahovitem karambolu ga je skoraj popo. loma zmečkalo, ostali trije pa so pri skoku dobili precejšnje poškodbe.

— **Skladom po granati.** Kovač Vojl. slav Zlatirovič v Gjevčeljci v Srbiji je raz. bil s skladom po granati ki je nenadoma eksplodirala. Pri tej eksploziji je granata popolnoma razstrela kovača in štiri v bli. žini se nahajajoče delavce.

— **V Strumnici** je zgorelo 120 hiš. Po. vodom slinega požara, ki je divjal v Strum. nici je zgorelo 120 hiš. Po dosedanjim ce. nitvi znaša škoda okoli 20 milijonov Din.

— **Tragična smrt.** Poročali smo o tra. gični smrti delavke Katarine Kastelic v Tr. novski ulici. Tem potom ugotavljamo, da se ponesrečena piše Kisevec in ne Kastelic kakor je bilo pomotoma poročano.

— **Iz raznih krajev države.** V Temerl. nu se je igral petletni Aleksander Olah s samokresom, ki se je sprožil. Krogijs je dočkal zadela v trebuh in je bil takoj mr. tev. — V Beogradu se je ustrelila 19 letna Milica Vučković, hčerka ravateljke banke Slavije. Devotica je bila takoj mrtva. V zadnjem času so bili na devotki opažati znaki duševne depresije.

— **Policijska kronika.** Tekom zadnjih 24 ur so prispele sledeče ovadbe: radi pl. janosti 1, cestno-police. red 4, pasjega kon. tumaca 1, prekrščenj po ure 1, ponedev. be 1, izgreda 1, telesne poškodbe 1, in ne. varne grožnje 1. — **Aretacije:** Radi berčenja je bil v Kolodvorski ulici aretiran I. Bevc, rodom iz Sore. Istotako radi be. račenja je bil prijel Josip Kos iz Krškega. Na Golovcu sta bila povodom racije na. pravljene po policijskih organih, aretirana Anton Javornik in Josipina Pančur iz Zg. Tuhinje. Oba sta se potepala že dalje časa v tamonjski okolici. — **Tatvina:** Mesarju Rudolfu Zabajku je bil na Pogačarjevem trgu ukraden voziček vreden 600 Din. — Iz Ljubljance so potegnili pri Mostah mrt. vo truplo okoli 7 mesecev starega ženskega deteta.

ŽELEZNIŠKA NESREČA NA KOČEVSKI PROGLI

Na progi Kočevje Grosuplje med po. stajama Čušperk in Predole se je zgodila včeraj popoldne težka železniška nesreča, čije vzrok se ni popolnoma ugotovljen in ki je zahtevala tudi človeško žrtve. Ob 15.50 je odpeljal tovorni vlak št. 4561, na. torovjen s lesom in apnom s postaje Čuš. perk proti Predolam. Na strmi progi v bli. žini sela Velika in Mala Račna je na ostrem ovinku nenadoma skočil s tira vagon, ki je potegnil za seboj še sedem vagonov. ki so med silnim trusčenjem in ropotom treščili pre. ko škarpe približno 20 m globoko. Na enem vagonu se je nahajal železniški zavržak Iv. Repanšek iz Šiške. Njegovo truplo so potegnili popolnoma zmečkano izpod raz. valin. Materijalna škoda je ogromna.

Na lici mesta je bil takoj iz Ljubljane odposlan pomožni vlak s potrebnimi tehnič. nim materijalom in osebjem.

Kakor jeviljajo je nesreča nastala, ker je počil obroč kolesa na vagonu, ki je skočil s tira in potegnil ostale vagona za seboj. Na kraj nesreče je odpotovala takoj komisija, sestojeca iz strokovnjakov, da ugotovi dejanski položaj in vzrok nesreče. Dosedaj je ugotovljeno, da se nesreča ni zgodila radi slabega stanja proge, temveč

je skočil vagon s tira radi pokvarjenega kolesa. — Proga je na mestu nesreče raz. strgana v dolžini 50 m. Osební promet na progi se vrši, vendar pa morajo potniki pre. stopiti. Tovorni promet je ustavljen. Proga bo v najkrajšem času popravljena.

Telefon 108.

Telefon 108

»KINO TIVOLI«

Od 1. do 3. avgusta.

Po solčnih dnevih.

Zgodba odlične obitelji v štirih dejanjih.

V glavni vlogi FERN ANDRA. Mali Rolf, vsa sreča zakonske dvojice, ban. kirja Balten. — Karl Bernd, novodošli zna. nec, temna senca družinskega mira. — Strast vplamti. — Dvojboj. — Anonimno pismo. — Razstaneč s sinčkom. — V preiskoval. nem zaporu. — Njen zaščitnik. — Opro. ščena težke obdolžitve. — Zopet pri svojem malčku.

IZ CELJA.

— **c Protestni shod** priredijo stano. vanjski nametniki v Celju v soboto dne 2. avgusta ob 20. uri v veliki dvor. ani Narodnega doma proti zavlačava. nju potrditve nove stanovanjske komi. sije v Celju.

— **c Krojaški prikrejevalni tečaj.** Za krojaški prikrejevalni tečaj je prišlih več krojaških pomočnikov, vendar pa še njih število ne zadostuje za otvoritev ta. čaja. Tečaj bi se vršil v Celju pod vodstvom od države nameščenega potovalnega učite. lja. Ker je pouk brezplačen, bi stroški bili primeroma malenkostni. Udeležijo se lahko mojstri in pomočniki. Prijave sprejema do 10. avgusta Urad za pospeševanje obrti v Celju, Vrvarska ulica 1, kjer se dobi tudi podrobne informacije.

— **c Velika tatvina.** Pri finančnem svet. niku dr. Močniku, stanujočemu v Gregor. čevli ulici, se je 29. tm. popoldne dogodila velika tatvina. Ko so bili domači pri kopa. nju, se je splozila v stanovanje bivša Moč. nikova služkinja Marija Rudolf, katere je izstopila že 15. julija iz službe pri Močniku, ter ukradla iz spalne sobe za služkinje raz. ne stvari v skupni vrednosti okrog 13.190 dinarjev. Med ukradenimi stvarmi se na. hajajo razne stvari kakor čevlji, razna ob. leka, juvelj, denarnica, okrog 200 Din de. narja itd. Tatvica je vse skupaj zložila v veliko košaro, katero je tudi tam ukradla ter izginila. Varnostne oblasti jo zasl. dujejo.

— **c Zopet sta pobegnila** iz zaporov celj. skega okrožnega sodišča dva kaznjence. To je v kratkem času že tretji slučaj ubega. Zapor celjskega okrožnega sodišča so v skrajno slaben stanju, kar je tudi eden glavnih vzrokov ubegov kaznjencev, ter so že davno potrebni temeljitega popravila, ker kakor se kaže, do novega poslopja okr. sodišča v Celju še ne pridemo tako kmalu.

— **c Vodstvo javne bolnice** v Celju opo. zarja obiskovalce bolnikov, da je obisk do. voljen vsak dan izključno od 12. do 15. ure. dotičnim, ki bi hoteli obiskati bolnike izven teh določenih ur in brez posebnega dovolje. nja primarija dotičnega oddelka, se bo do. stop v smislu hišnega reda bolnice v Inte. resu bolnikov brezpogojno zabilanil.

— **c Prostovoljno gasilno društvo** v Ga. berju priredi v počast blagoslovljenja ga. silnega orožja in zastave v soboto ob 20. zvečer po Gaberju bakljado z godbo. V ne. deljo dne 3. avgusta ob 5. uri zjutraj budni. ca po Gaberju. Ob 8. sprejem gostov na kolodvoru, odkoder se vrši povorka pred gasilno dom. Ob pol 10. skupna služba bož. ja pred gasilnim domom, potem blagoslov. ljenje gasilnega doma, orožja in zastave ter zabljane žebler. Popoldne ob pol 14. tombola in velika ljudska veselica.

— **c Trgovsko društvo** je imelo 29. tm. svojo sejo, na kateri se je obravnavala snov bodočega društvenega delovanja. Program, ki si ga je društvo stavilo, je zelo zanimiv in potrebuje da se ga izvede, znatno pod. poro vseh članov. Tu sem spada ustanovi. tev strokovne knjižnice, strokovna preda. vanja v vseh prečitih vprašanih trgovsta, podučne ekurzije v razna tovarniška pod. jetja in drugo. Za ustanovitev strokovne knjižnice se je izvolil poseben osek, koje. ga naloga je, da zbira razne strokovne knji. ge. Treba je tudi izdelati pravila za knjiž. nico. Izvolili se je tudi kulturni osek, ki ima skrbeti za razna strokovna predavanja, ekurzije, poučne tečaje itd. Sklenilo se je tudi zopet prirediti običajne trgovske plesne in sploh gojiti zabavo, za kar se bodo tozadevni odseki izvolili na prihodnji seji. Iz tega je posneti, da vlada v društvu ši. vahno zanimanje, nuditi marsikaj koristne. ga svojim članom. Pri tem pa je potreba vsestranska podpora članstva, ker le s. supnimi močmi se da kaj doseči.

IZ MARIBORA.

— **Kandidatna lista** Narodnega bloka v Mariboru. Za predstoječe občinske volitve v Mariboru je bila vložena ta. le kandidatna lista združenih slovenskih strank: K a n d i d a t i: 1. SLS dr. Jerovšek Anton, ravna. telj, 2. JDS dr. Kukovec, Vekoslav, odv. et, 3. SLS Lorber Ivan, slikar, 4. NSS Roglič Ivan, trgovec, 5. SLS dr. Leskover Josip, odv. 6. JDS Weix Vilko trgovec, 7. Štabelj Jože, drž. uradnik 8. NSS Selinšek Franc, žel. 9. SLS Osvatlič Ign. davn. upr., 10. NRS Pucelj Ljudev. dimnikarski moj., 11. SLS dr. Juvan Alojzij, odv. etnik, 12. JDS dr. Lipold Franjo, odv. etnik, 13. NSS dr. Jureč. ko Ivan, zdravnik, 14. SLS Pivec Rupert, vpk., 15. JDS dr. Kac Viktor, zobozdravnik, 16. SLS Zmazek Fran, pošt. kontr., 17. JDS Bureš Fran, urar, 18. NSS Tumpej Rudolf, urad. drž. žel., 19. SLS Nekrep Josip, hiš. pos. in tes. mojster, 20. NRS Majerč Jakob, nadz. drž. žel., 21. SLS Živornik Pavel, ravna., 22. JDS Šostarč Ivan, trgovec, 23. NSS Žnuderl Konrad, gost, 24. Hohnjec Fr. mesar, 25. JDS Kovacič Alojzij, postajenač, 26. SLS Lahovič Miha, pos. in podurad., 27. JDS dr. Sternšek Pavel, prof., 28. NSS Podlesnik Radoslav, sod. urad., 29. SLS do. miter Franjo, nadzorn., 30. NRS Planinšek

Fran, mizar, 31. SLS Murko Vid, trgovec, 32. SLS Kekec Luka, paznik, 33. NSS Dekle. va Ivan, listonoša, 34. JDS Detela Stanko, ravnatelj, 35. SLS Machar, strojev., 36. SKS dr. Faninger Rihard, odv., 37. SLS Lorber Ivan, sp. evodnik, 38. JDS Spes Fr. stavbenik, 39. SLS Polše Ant., delavec, 40. NSS Dobrave Ferdo, fin. uradnik, 41. JDS Deleja Zdravko, poslovođa.

— **m Vojna akademija** na delu. Po mariborski okolici se dan na dan tudi ob nedeljah opaža povsod simpatično sprejeta prikazen: gojenci vojne akademije študir. jo teren, rišejo in računajo v malih skupi. nah »oboroženih« samo z instrumenti in lič. nimi posodami za poljsko menažo. Zjutraj zgodaj odhajajo iz biveše kadetnice in zve. čer se od vseh strani zopet vračajo v svoje bivališče. Kmetovalci so se izpočetka ball teh študij. Pa so se takoj pri prvih obiskih prepračili, da imajo opraviti z inteligentno vojaško disciplinirano mladino, ki pazi, da da se na polju ne dela nepotrebnih škoda. Tako se je ljudstvo pričelo zanimati za to izredno delo. Tudi v mestu samem vzbujajo gojenci vitko raste postave z rdečimi hla. čami s svojim vitežkim nastopom splošno priljubljenost — osebno seveda pri nežne. mu spolu brez razlike na materinski jezik.

— **m Zborovanje** volilnega narodnega bloka. V sredo zvečer so se strankarske skupine, ki tvorijo narodni blok za bodoče občinske volitve, zbrale v Narodnem domu, da v skupni seji končno javno redijo svo. kandidatsko listo. Vsaka stranka je že prej sestavila po določenem proporu svojo kan. didatsko listo in sicer: SLS 15, JDS 9, NSS 6, NRS 3, skupno torej 31 kandidatov. Ker znaša skupno število 41, odpače na ostale stranke (Nemce, socialiste in neodvisne) še 10 kandidatnih mest. Med neodvisne ali samostojne spada tudi g. Zagorski s svojo »Narodno neodvisno gospodarsko stranko«. Postavil je 14 kandidatov in ni izključno, da spravi pri vsem »špasu« vsaj nosilca liste še ne v ta pa v prihodnji občinski svet. Nastop narodnega bloka je povzročil pri nasprotnih blokih živahnijo agitacijo. Glavno zanimanje koncentrirano na socija. stično stranko, ki gre v volilni boj svojo pot.

— **m Ravnatelj drame** na cesti. Ravna. telj naše drame g. Bratina in ena prvih na. ših igralca g. Bukšekova sta na cesti. Go. spodu, ki se je dozdaj zadovoljil z enim sta. novanjem, hoče imeti še eno in stanovanj. aka oblast mu je ugodila ter odločila delo. začelo obeh umetnikov, ne da bi se pri tem kdo pobrigal kam z deložirancema. Lokalni listi apelirajo na uvidenost in zabavljajo na stanovanjski zakon, toda vse to ne po. maga nič. Maribor je popolnoma otopel.

— **m Stražnik v boju s tatom.** V noči srede se je v Stritarjevi ulici odigral do. godek, ki bi bil kmalu stal življenje v svo. ji službi zvestega stražnika. Nadredar Ivan Krajcar je okoli 23. opazil človeka, ki je peljal težak voziček po hodniku. Samo ker ni dovoljeno tudi ne po noči voziti po hod. nikih, je redar moža ustavil. Posvarjeni, namesto, da bi se lepo opostil, je postal predrzen. Redar se je seveda nato začel resneje zanimati tudi kaj pravzaprav mož vozi v tem poznem času. Mož je priznal, da vozi staro železnico. Redar pa se je hotel prepričati, kaj je pravzaprav na vozu. Mož se je delal čisto mirnega. Ko pa se je redar sklonil, je mož potegnil iz hlačenega žepa revolver ter oddal prvi strel v redarja. Strel je zadel redarja v roko. Nato se je prišel divji boj med že težko ranjenim re. darjem in zločincem, ki je oddal še en strel proti glavi redarja. Redar se je sklonil in strel je šel mimo ušesa. Nato je zločinec oddal še en strel, ki pa tudi ni zadel. Redar se je čeprav vsled izgube krvi oslabiljen, hrabro branil proti zločincu, ki je na vsak način skušal redarja spraviti ob življenje. Dogodek je sicer izvalil več ljudi na ulico, toda nihče se ni ojunčvil in prišločil re. darju na pomoč. K sreči za redarja je pri. šla mimo vojaška patrulja, ki je napravila konec mučnemu dogodu. Težko ranjenega redarja je obvezal vojaški zdravnik, zločin. ca pa so aretirali vojak, nakar so ga iz. ročili policiji. Redar leži v bolnici. Zločinec se piše Ivan Serep, delavec v delavnici drž. železnice, bivač ob v Novi vasi. Posrečilo se mu je tekom časa v delavnici napraviti okovje za cel voz; to je bila tisti »stara ž. leznica«.

— **m Otrok brez matere.** V sredo večer je dobila policija 3 mesece staro dete, kate. ro je tja poslal dozdnevni nezakonski oče mladi W. Matj je dala dete nekemu bebu. z naročilom, naj ga nese omenjenemu oč. tu, ki pa se je branil te časti in je otroka oddal na policijo. Pozneje se je mati ske. sala, prišla je po otroka in odšla z njim do. mov v Ptuj.

Društvene vesti.

— **Društvo slovenskih učiteljic** vadi vse tovariške, ki so se priglasile za soci. jalno naobrazovalni tečaj, da se zbero v ponedeljek 4. tm. ob 9. uri popoldne v Aka. demskem kolegiju v Kolodvorski ulici.

— **Mestna Orjuna** St. Jakob, Krakovo. Trnovo pozivlja vse svoje brate in sestre na važen sestanek, ki se vrši v petek 1. av. gusta ob 20. (8. zvečer) v gostilni pri Mra. ku, Rimska cesta. Udeležba obvezna. — Zdravo.

— **V nedeljo k Gradu** v Zgornji Kašeli pri Zalogu, kjer se vrši veselica odnottnega prostovoljnega gasilnega društva! Jedlo se bo in pilo, plesalo kolo; za zabavo nastopi Katarer iz Tivoljskih komedij. Pevecv tudi ne bo manjkalo! Kdor je rad židane volje, naj gre v nedeljo v Kašeli! — Prostovoljno gasilno društvo Zgornji Kašeli.

— **Udruženje jugsl. inženjerjev** in ar. hitektov — Sekcija Ljubljana vabi svoje člane na sestanek, združen s predavanjem, v torek dne 5. avgusta t. l. ob 20. zvečer »Pri Mraku« na Rimski cesti. Predava gosp. ing. Josip Otahai »O organizaciji inžen. jerjev v češkoslovaški republiki«. Na dne. vnem redu je tudi razgovor

Gospodarstvo.

Kupčijske prilike pri nas in drugod.

Položaj našega trgovca je dandanes docela drugi nego v stari monarhiji. Trgovina stavlja v novih razmerah do trgovca vse druge zahteve. Svoje čase je z malimi izjemami trgovec v naših krajih imel le redko in malo posla s carino. V tem pogledu se je po prevratu zanj svet takorekoč obrnil. Priznati se mora, da je naš trgovski svet pokazal svojo veliko okretnost. Hitro se je uveljavil v nove prilike: Danes bi mu carinska plat ne delala skrbi. Trgovec in industrialec bi le želela, da izgine iz carinskega posla svetovnoznana nečistost, ki vedno še obstoja. Finančni minister, kateri bi iztrebil sramoto iz carinstva, zasluži lep spomenik hvaležnosti kupčijskih krogov. Tudi v valutarnem pogledu je bil položaj za našega trgovca položaj neprimerno priporočljiv. Valovanje v evropskih devizah in valutah je bilo pred vojsko dolga leta že nepoznano. Le skromno kolebanje je navadno kazal denarni trg. Mimo tega je bilo v naših krajih le neznatno resničnih uvoznikov. Kakor v splošnem naš trgovec ni imel dosti posla s carinstvom, tako mu tudi računanje s tujim denarjem ni delalo skrbi. Borznih poročil z denarnega trga se ni mnogo čitalo, tudi za vrednostne papirje je bilo malo zanimanja. Naš narod je poznal hranilnice in banke za svoje prihranke, po vrednostnih papirjih je malokdo segal. Dandanes pa so prilike vse drugače, za vojske in po vojski se je položaj temeljito preokrenil. Trgovec mora danes zasledovati z vso skrbnostjo gibanje na denarnih trgih. Širši svet, ki nima vpogleda v ta opravila, rad površno sodi in vidi rad v trgovcu le moža, pri katerem se zbira denar in dobiček. Dokler je bila trda za blago in smo bili lačni in strgani po vojskih grotzotah, tuintam ni bilo težko zaslužiti z barantanjem, ki je bilo navadno proti bistvu resnične trgovine. Ti časi so hitro minili ter vzeli seboj celo množico povojnih barantačev. Poklicani trgovci se zopet uveljavljajo in skušajo popraviti škodo, ki so jo njih stanu povzročili nepoklicanci. Ko je začel stari red v trgovini in je prišel zopet do veljave denar, se je poostрила konkurenca. Medsebojna tekma med trgovci dela brezobzirno red v cenah in čisti kupčijske vrste. Sedaj je treba že skrbno pobrihati se za odjemalca, s ceno in kakovostjo ga treba zadovoljiti, da ne prebere dobavitelja.

Težava za denar je trajna. Kdor dela veliko s kreditom, je v veliki nevarnosti, da ga ne ugonobe visoke obresti, ako blago ne gre od hiše in se ob zastoju odjema drži roba predolgo v skladišču. Trdost obresti je pri nas čez poletje neznatno popustila. Draginja denarja vstaja in po našem mnenju še ni videti zanesljivih znamenj, da se v kratkem obrne položaj izdatno na boljše.

V Avstriji in na Ogrskem je denar drag. Po vseh vzhodnih državah iščejo kredita v inozemstvu, da utolažijo kreditni glad v industriji in kupčiji. Obrestna mera nacionalne banke v Avstriji je visoka, 12% znaša in je močna struja finančnikov na delu, da se jo še povisja. Poštna hranilnica na Dunaju sama je nedavno razglasila za vlogo 9% obrestno mero. V Nemčiji je prava suša za denar. Mogočna podjetja, čijih kreditna vrednost je izven dvoma, se bore za najpotrebnejša obratna sredstva. Uvedba zlate vrednosti je provzročila veliko draginjo na Nemškem, kjer so

prešli na zlato marko in na Poljskem, kjer so se odločili za »zlotec«. Prilike v naši sosesčini niso brez pomena za nas. Tesne kupčijske zveze nas vežejo s sosedmi. Vrhutega je pa iz teh krajev, kjer je star kapital doma, prihajalo k nam dokaj kapitala v naše gospodarstvo. Deloma je bil ta denar domačega izvora, deloma posredovan iz zapadnih kapitalno krepkih držav. Položaj je tak, da treba trgovcu in industrijalcu v naših krajih velike čuječnosti in opreznosti. Naša trgovina je previdna v takih prilikah in opreznost nabavlja celo v času, ko se napoveduje višja carina. Naši podjetniki so dvakrat opreznosti pri snovanju podjetij in kupčiji, za katere treba denarja iskati na posodo. Prav je tako. Ob času kreditne pičlosti, dragine denarja in mršavega odjema se lahko opeče, kdor bi bil preživahen in bi šinil čez mero.

M. S.

Gospodarska kriza in naš velesojem.

Po dosedanjih izglelih obeta biti letošnji velesojem prvovrsten, kljub vladajoči gospodarski krizi, da, gotovo je že, da bo velesojem stagnacijo omilil in zopet posredoval, da se delna brezposelnost v industriji in trgovini omeji. — Kupci se oglašajo v velikem številu, uspeh je vsakemu razstavljalcu zagotovljen, če bo zmogel konkurenco in bo nudil kupcu ugodne prodajne pogoje.

Slikovitost bo na letošnjem velesojem večja kot druga leta, ker je z najrazličnejšim blagom dobro založen. Pavilijoni so natrpano polni, še nekaj kvadratmetrov na pol pokritih mestih in sejem bo zaseden kot še nikdar.

Uprava velesoja je letos žrtvovala še več denarja kot druga leta za propagando in z njo poplavila celo državo. Značilno za letošnjo propagando organizacijo je, da je reklamni material enakomerno razdeljen po vseh pokrajinah. V vsakem mestu in trgu vidiš po ulicah lepak, vidiš ga na vseh železniških postajah, vseh poštah uradih, letoviščih itd., z malimi lepaki so opremljeni železniški vagoni, trgovine itd. Več stotisoč reklamnih znamk, letakov in sejmski propagandni film, ki se predvaja po celi državi, bo tudi doseglo svoj uspeh.

Močno podpirajo velesojemsko akcijo industrijske in trgovske korporacije in bančna podjetja, katerim gre izredna zahvala. Tudi naši konzularni zastopniki v inozemstvu hvalevredno podpirajo idealno zasnovano institucijo. Časopisna propaganda je razvita po celi državi; poleg tega je sejmski urad te dni razposlal osemdeset tisoč osebnih pismenih vabil za udeležbo velesoja na vse trgovce Jugoslavije.

Ta smoteno izvedena propaganda je bila mogoča, ker poseduje sejmski urad že strokovno izveščani personal, katerega je bilo potreba šele vzgojiti, ker so bili poprej v Jugoslaviji sejmi še popolnoma nepoznani.

Uspeh te propagande se že izpričuje: velesojemski urad je organiziral po celi državi preko 400 prodaj sejmskih legitimacij in razprodajalci že pošiljajo ugodna poročila, da kupci številno segajo po njih.

Ljubljana kot industrijski center Jugoslavije bo zopet pokazala, da je kos nadaljevali započeto delo, podpirati s smoteno organizacijo našo industrijo, obrt in trgovino v svojih težnjah.

—g Novosadska blagovna borza 31. julija. Na produktih borze notralo: Pšenica bačka nova 380—385; koruza bačka 380; moka baza 500—600—610; »0« 590—600. — Celokupni promet 42 vag. Tendence milačna.

—g Inozemske banke v Bolgariji. Do čim je v Grčiji, Romuniji in Jugoslaviji su. nanjega kapitala po bankah razmeroma malo, prevladuje pa v toliko večji meri v Bolgariji. Izmed sedem najvažnejših bank, njih zavodov v državi so štirje glavni v ro. kah tujega kapitala. Teh sedem bank kontrolira 67% bolgarskih banknih operacij. Samo »Bulgarska banka« razpolaga izključ. no z bolgarskim kapitalom.

—g Turški pridelek. Po uradnih poročilih znaša pridelek tobaka letos 61.438.000 kilogramov. Tobakna rečja pripominja, da je znašal laniški pridelek komaj 24 milijonov kg. Grozdiča se bo pridelalo v okrajih Smirne in Magnise za 33 milijonov kg, fig pa 28.160.000 kg.

—g Čebelarški sod v Vojniku. V nedeljo, dne 10. avg. bo takoj po prvi maši na osnovni šoli v Vojniku čebelarški shod, na katerem predava učitelj g. Levstik iz Celja o vzrokih letošnje čebelarke neugode. Vabljeni so vsi člani in drugi čebelarji k obilni udeležbi. Odbor podružnice čebelarškega društva v Vojniku.

—g OGLASI. (Podatki pri Trgovski zbornici in Ljubljani.) Oddaja kožuhov v popravilo. Ravnateljstvo državnih železnic v Subotici ima oddati 900 kožuhov v popravilo ter sprejema do 4. avgusta t. l. tozadnje ponudbe. — Dobava cementa. Pri ravnateljstvu državnih železnic v Sarajevu se bo vršila dne 16. avgusta t. l. ofertalna

licitacija glede dobave 30 vagonov cementa. — Dobava blaginj. Pri upravi državnih monopolov v Beogradu se bo vršila dne 22. avgusta t. l. ofertalna licitacija glede dobave 32 blaginj (Panzer). — Dobava stavbnega lesa in drugih lesnih izdelkov. Pri ravnateljstvu državnih železnic v Zagrebu se bo vršila dne 22. avgusta t. l. ofertalna licitacija glede dobave 645.500 m³ raznega mehkega stavbnega lesa in raznih drugih lesnih izdelkov. — Dobava kompozicij za lokomotive in za vagon. Pri ravnateljstvu državnih železnic v Sarajevu se bo vršila dne 22. avgusta t. l. ofertalna licitacija glede dobave 5000 kg kompozicije za lokomotive in 5000 kg kompozicije za vagon. — Dobava sena. Pri intendaturi Dravske divizije oblasti v Ljubljani se bo sklenila dne 22. avgusta t. l. direktna pogodba glede dobave 480.000 kg sena. — Dobava bukovega oglja. Pri ravnateljstvu državnih železnic v Sarajevu se bo vršila dne 23. avgusta t. l. ofertalna licitacija glede dobave 60 vagonov bukovega oglja. — Dobava železne pločvine. Pri ravnateljstvu državnih železnic v Subotici se bo vršila dne 23. avgusta t. l. ofertalna licitacija glede dobave železne pločvine.

— Mednarodni kongres za socialno gospodarstvo. V septembru tekočega leta se bo vršil v Buenos Airesu mednarodni kongres za socialno gospodarstvo, ki ga prirediteljski odbor argentinski socijalni muzej pod patronato argentinske vlade. Kongres naslednje ožje združuje naprav silnežna značaja v raznih deželah, da bi se z mednarodnim sodelovanjem socialna vprašanja obnovo. rlistno in sporazumno reševala.

To in ono.

Napisa T č

V Makedoniji.

(Konec.)

SLAVA NA RUJANU.

Dne 23. maja je obhajala obmejna četa, kateri poveljuje kapetan I. reda Slove. nec g. Vidrih iz Celja, slavo Sv. Nikolaja. Povabilu sem se rad odzval. Odjahali smo jutraj čez Radolište na vrh Rujana, kjer ima četa svojo kavarano. Rujan je visok okrog 1500 m. Po vrhu teče meja med Alb. banjo in Jugoslavijo. V družbi z nami je bila tudi sopotna narednika pri četi, ki je Slovenka iz Škofjeloke. Konji stopajo varno po strmi poti navzgor. Mnogo želv, ki lazijo semintja, iščejo si živeža. Okoli 9. ure dospemo na vrh, kjer nas sprejmejo najvljudnejše dva kapetana Črnogorca in vojaka. Razhajamo in pustimo konje, da se prostopasejo. V tej višini je še drevje in trava. Potregli so nam z raklo, sirom in lu. kom, vse je praznično razpoloženo, nebo čisto in jasno. Odmaknil sem se, da si poiščem dober razgled. Pri tem sem zasle, nevede na albansko stran, na točko, s katere se je krasno videlo po Albaniji tja do Jadranskega morja. Kar zaslisiš za seboj živijo in ko se ozrem, vidim našega vojaka, ki mi miga, da naj se vrnem. Storim to, kaj pa so mi povedali, da bi me Albanci gotovo ustrelili, ako bi me kdo zalotil na njihovi strani. Opoldne se je pričelo veselo gostovanje. Obrata s piščeti, pečeno prase, jagmetina in dosti luka, sočček piva in sočček ohridskega vina. Razpoloženje svečano. Po kosilu so pričeli streljati v jajce, nato v tarče, najboljši strelci je dobili določeno svoto denarja. Okrog četrte ure je pričelo mlado jagnje mlo jokati in vojak, stražnik na meji je povedal, da je jagnje pičila zmija. Vojaki so pograbili jagnje, ga nešli pred kavarano, kjer so mu z iglo ubadali v gobček, kamor ga je zmija pičila in ga pridno zmivali z vodo. Povpraševal sem vojaka, kje se je to zgodilo in pokazal mi je mesto, kjer je zmija pičila jagnje. Opazim, da se pod kamnom nekaj giblje. Vojak je ustrelil in puh strela je kačo omamil. Bil je modras z rožičkom, kožo pa je imel mnogo bolj bel, kasto, kakor jo imajo modras pri nas. Debelega modrasa so vojaki pripravili in vide, lo se je, da je požrl celega krta. Jagnje se je popolnoma pozdravilo. Zvečer smo se vrnili v Radolište in od tam v Strugo, kjer je počakal mohamedanec na konja in ga odgnal domov. Ko sem ga vprašal po računu, mi je odgovoril: »Ništa, brate!«. Strupeni kač pa je tudi razmeroma malo, obilo pa je nestrupenih, zlasti beloušk in smokulj. Izredno mnogo je v teh krajih zab.

Ljudje niso hoteli verovati, da pri nas ljudje je jedo zadnje krake jedilnih žab in želve.

KALIŠTE. — STRELCI. — ZVEPLENI VRELCI.

Na zapadni strani jezera nasproti Struge je samostan Kalište. Močno je podrt. Samostan ima lepo cerkev, zidano v rimskem slogu. Prvotna cerkev je vsekana vi. soko v skali; sedaj je precej zanemarjena. Blizu samostana je čudodelni studenec, katerega obiskujejo mohamedanke in tam umivajo sebe in otroke. Sploh mohamedanci radi obiskujejo pravoslavna svetišča in pravijo, da se njihove želje v teh svetistihi vsilijo. Videli sem tu prave strelce. Na 500 metrov daljave vrh skale je stal krakar, na katerega je streljal domačin. Zadel ga je v glavo. Rekel mi je, da naj grem na hrib, da mi tam stoječemu prestreli hlače pri stopalu. Seveda se nisem hotel udati tej preizkušnji. Ljudje so pripovedovali, da je streljal na 100 metrov jace na glavi svoja sina in ga pogodil. 7 km od Ohrida proti Bitolji je mala vasica Kosel. Ko prideš v dolino, ti vdari v nos močan duh po žveplu. Sto korakov od vasi je jama, kjer dere iz zemlje z veliko močjo žveplena voda. Hrib je okoli 100 m dolžine do vrha popolnoma neobrasčen in pokrit z belim kamenjem, v katerem je toliko žvepla, da kakor hitro ga vžgeš, gori silno z vijoličastim plamenom. Nekoliko višje je studenec, nasičen z žveplom. Vse to leži popolnoma na vrhu, toda nihče tega ne iskorišča. Tudi v Debru so močni žvepleni vrelci pa tudi popolnoma opušteni. Gorovje je sicer iz belega apnenca. Imenuje se Kostilište.

OKOLI BITOLJA.

Iz Ohrida mimo Kosela vodi glavna cesta v Bitolji, kjer prevaža sedaj pošto avtomobil, katerega je dobila naša država za reparacijo. Ceste so seveda slabe, zato je treba avtomobil pogosto popravljati. Bitolj šteje okrog 60.000 ljudi. V vojni je mesto silno trpelo in evropski del je še vedno precej porušen. Tu ima sedež veliki župan. Iz Bitolje vodi normalnotirna železnica na ravnost v Solun, druga vojna železnica je vezana z Gradskim, ki leži na progi Solun-Skopje. Ljudstvo v teh krajih po večini ni navajeno delati. Polja obdelujejo čestokrat ciganji, vsi mohamedanske vere, njihove žene pa se ne pokrivajo, dočim se stari mohamedanci strogo držijo te navade. Mohamedanska žena zakrta obrne glavo na stran, ko jo sreča, vendar ženska je ženska in vsaka je radovedna, tako tudi mohamedanka. Ako je mlada in lepa, ti pokaže tudi obraz, ko se čuti varno, da je ne vidi noben mohamedanec.

Od Skoplja do Ohrida je mnogo golčav, cela vrsta hribčev, kjer ne raste no.

beno drevo. Le okoli vasi je nasajeno sadno drevje. Posebno lepo uspeva oreh, pa tudi kostanj, potem slive, jabolka, hruške. Tudi tobak so pričeli zopet gojiti. Zemlja je povečini kot na Krasu, na nekaterih krajih se ti zdi, kot da bi bila prepojena s rdečo krvjo. Obdelovanje polja je seveda še primitivno, plужи so leseni, tuintam se vidi železne. Živina je majhna, krave se ti zde kot pri nas v Sloveniji telice. Trdili so mi, da naše veliko plemo tam ne uspeva, najbrže radi slabe pašne. V obilici rede bivole. Dobro rodi pšenica, rž in turščica, zelo malo pa je krompirja in še ta je bolj temne barve in slabega okusa.

POSET PRI MOHAMEDANCIH.

Mohamedanci se držijo vsem svojih ni, nekateri se ne brigajo dosti za svoja poslasta, če tudi so pogostoma zelo obširna. Ako obiščeš mohamedance, se moraš držati določenih predpisov. Na zunanja vrata teba potrkati z orodjem, nalašč zato pripravljenim in vstopiti ne smeš poprej, dokler se ti od znotraj ne dovoli. Sprejemnica je vedno v prvem nadstropju, do katerega vodi lesene stopnice. Mohamedanci se spodaj sezujejo, nosijo močne volnene nogavice raznih barv. Kristijanu dovolje, da lahko pride obut na poset. V sprejemni sobi je pogrnjena preproga, poleg zida je pod preprogo kakšna blazina, kamor sedajo. Na steni ni ne slik, ne drugih okraskov. Kristijanom navadno prinesejo stole, ali pa se vsevedo na pregrnjeno klop. Najprvo ti ponudi cigareto, za nekaj časa ti donese kavo, na kar je navadno obisk končan. Videli sem na obisk došle mohamedance, ki niso spregovorili niti besede. Ko pride, prekriža svoje noge, sede na preprogo, kadi svojo cigareto, popije kavo, vstane in odide, priklonivši se, roko postavi na prsa, usta in čelo ter gre. Drugim pa, katere hočejo bolj počastiti, prinesejo ratluk, ki je napravljen iz sladkorja, moka in je vijoličast, dalje se čir pari t. j. jed iz sladkorja, moka in masla, nadalje serbet in simit t. j. kruh iz le. či podobnega žita.

Mohamedanci se držijo vsem svojim starih običajev. Mohamedanec lahko poroči deklet krščanske vere, ali mohamedanka ne sme vzeti kristijana. Neki hodja je, stavljal k temu, da Turki priznavajo Kristusa, kristijani pa na noben način ne morejo priznati Mohameda in veled tega je našim ženskam zabranjeno roditi kristijana.

TRGOVINA IN SEMENJ.

Po mestih je trgovina pri trgovini ali vse po malenkostne, slabo založene, zapre. To primitivno. Vsako mesto ima enkrat v tednu sejem, na katerega prihajajo posebno mohamedanci, ker imajo največ polja in tam prodajajo pšenico, turščico, jagnjeta, ovce, kozličke, koze, prašiče, razno sadje, žemlje podkove, lonce, cela bremena čebule, čebulke in zdroljenega sira. Seveda ni to tako čisto, kakor veleljajo higijenci predpisati.

DELO IN ZABAVA.

Delo marsikomu ne diši, povevali je obilo delomrčnih ljudi, toda mnogo je smislaj, s la za nepotrebno zabavaje in zlasti se praznujejo hrupno poroka. Zapravijo se ogromne svote. Dolga gostija, godba, prepevanje, ples, brez konca in kraja.

POLITIČNA STRAN.

Šola je na šibkih nogah. Učiteljstvo enako. Pa se tudi dobe taki, ki niti urščine ne obviadajo in nimajo potrebne izobrazbe za šolski pouk. Mnogo velja strankarska pripadnost. Politično življenje je raznorodno, razburkano, strankarsko sovraštvo tuintam nepremestljivo in da ob takih razmerah cvete tudi krivično ovažanje, se razume samo posebi. Politični uradniki so čestokrat prehudhi strankarji in ne povsem sposobni za svoj težak posel.

Preveč se politizira in premalo se dela v Makedoniji... To treba velikopotesnega političnega in gospodarskega programa, združenega s potrebnim prosvetnim delom. Potrebna je konsolidacija naših notranjih razmer in skrbna posvetitev med novimi pridobitvami, zlasti v Makedoniji, ki je vredna truda in napora, ker je lepa dežela in bo lahko silno rodovitna pokrajina v naših državni bodočnosti.

Glavni urednik:
RASTO PUSTOSLEMSEK.
Odgovorni urednik:
VALENTIN KOPITAR.

Inspirirajte v „Slov. Narodu“!

Fedor Ljubov:

Zueri.

(Dalje.)

Kam sta bila izginila moja prijatelja? To je bilo vprašanje.

Ne morem vam popisati v kakšnem razpoloženju sem se povrnil v Petrograd, in kako mi je bilo pri srcu, ko sem šel po mostu čez Fontanko.

Nič mi ni bilo do ljudi. Podiral bi jih bil in gazil kakor plašeni konji, ki zasadi svoja teška kopita iz sedla vrženemu jezdecu v trebuh.

Iskal sem Fedora Ivanoviča in Tatjana Bagovo v ogromnem mestu, ne da bi sploh vedel kako in kje.

Ali sta bila sploh še živa, ali pa so ju umorili? Ali sta bila tu, ali kje drugje? Kaj me je to brigalo?

Tako so mi šumele v glavi raztresene misli, ko sem naenkrat obstal kakor vkopan.

Ali ni vjelo moje uho glasu Tatjane Bagove? »Ne vem, če ste slišali kaj o tem, da je dobil tiste grozne čase most čez Fontanko čisto posebno nalogo?«

»Ne.«

Ponižal se je bil do borze navadnih verižnikov, ki so se rekrutirali iz visokih krogov carske preteklosti Rusije. Tu ste lahko srečali polkovnike, ki so

čistili čevlje, grofice, ki so prodajale pasantom iz stolčene moke in ukradenega sladkorja spečeno pecivo domačega izdelka, znamenite pisatelje, ki so diktirali mužiku za sovjetski rubelj ljubavno pismo, in uradniško deco, iščečo v pomojni jami krušne skorje, ki so jih pometali proč rdeči gardisti, ker hoče ekselencu skuhati juho.

Znani glas je kričal:

Pomaranče... pomaranče... pomaranče...

Bilo mi je kakor da sem padel z neba. Od zadnjih dni Nikolajevje vlade nisem videl v Petrogradu nobene pomaranče in še takrat jih je bilo samo nekaj po dvajset rubljev ena.

Zdaj pa... In ta glas.

Sredi tuleče množice sem zagledal Tatjana Bagovo, znamenito pevko.

Obesila si je bila kdo ve kje dolga omarico nekega potujočega kramarja in roke so željno segale iz množice po sadju ter ji metale cele kupe Ljeningovih papirnatih rubljev.

Zakričal sem ves iz sebe, in sam ne vem več, ali je bilo to iz strahu ali od veselja:

Tatjana Vasiljevna!
Ona pa:
Peter Pavlovič!
Zdi se mi, da sem otepal z rokami,

predno sem se prerinil do nje. In vendar sem se prerinil.

Kje je Fedor Ivanovič? sem vprašal.

Ne vem, se je glasil njen odgovor. Nekaj groznega in nerazumljivega je plapolalo pri teh zagonetnih besedah... zagonetnih, ker so bile polne ledene nebržnosti, iz njenih oči.

Na to je rekla:

Posetite me, Peter Pavlovič, našla sem zavetišče pri Anjuti Veličko na Litejnem prospektu... št. 108 Litejni prospekt... Tam je vsega v izobilju... Tam se zbira roje rdeči gardisti... Me li razumete?

Množica je tulila.

Ne razumem te, Tatjana Vasiljevna, ne razumem nobene besede, sem dejal... Kje je Fedor Ivanovič?

Ne vem... Litejni prospekt št. 108, pri Veličko. Posetite me.

Kdo je Veličko, Tatjana Vasiljevna?

Na to vprašanje nisem dobil nobenega odgovora.

Spravil pa sem naslov... Litejni prospekt št. 108 pri Anjuti Veličko.

Opotekal sem se po mostu čez Fontanko kakor pijanec.

Kaj je bilo to? Kako je bilo mogoče? sem se vpraševal. Kje je Fedor

Ivanovič?

Tatjana nisem videl več. Zakaj na mostu je valovil zdaj naval množice.

Sreča mi je bila enkrat mila. Zakaj bi mi ne bila naklonjena še drugič, sem si mislil. Danes vem, da je bila to krčevita in fiksna ideja, ki mi je običajla takrat v nesrečni glavi gotovo zaradi lakote in onemoglosti. Toda takrat nisem imel toliko moči, da bi bil mogel vsaj približno slutiti, v kakšni zvezi je bilo vse to.

Našel sem bil Tatjana Bagovo, tudi Fedor Ivanovič bi mi bil hitel v naročje, mi je šepetal zapeljani razum. In tako me je oklenila množica na mostu čez Fontanko in ta val me je potegnil naprej.

Kam in v katero smer, nisem sam vedel, da niti brigal se nisem za to... k Fedoru Ivanoviču.

Moralo je trajati precej časa... zakaj naenkrat sem obstal pred Petrovlovsko trdnjavo.

Kar sem začutil hladno ost bajoneta v prsih.

Niti koraka dalje, sicer te zabodem, me je nahnul nekdo.

Zakaj ne zabodeš, tovariš? sem vprašal.

Vojak se je zarežal.
Kaj hočeš tu?

Jaz pa: Kje je Fedor Ivanovič?

Nisem niti opazil, da sem bil pozabil priimek.

Šele vojak me je opozoril na to površnost.

Fedorov Ivanovičev je več, je pripomnil.

Bagova... režiserja... moža znamenite Tatjane... njega mislim.

Vojak me je smatral menda za neškodljivega norca, zakaj postal je neverjetno prijazen.

Zakaj ga pa iščeš tu? V Petrovlovski trdnjavi? Čemu? me je vprašal.

Ali sem v Petrovlovski trdnjavi? Šele on mi je pojasnil, kje sem pravzaprav bil.

Na to je dejal: Počakaj... in je izginil.

Bilo mi je, kakor da so odmevali koraki, ki se nikoli več ne povrnejo, v neskončnih daljavah.

Stal sem torej in meril morebiti prvič s pogledom človeka, ki razume, in vendar kakor v stanju duševne pijanosti, ogromno poslopje. Zakaj sem vendar iskal Fedora Ivanoviča tu?

Moje uho se je naostrilo. Valovi Neve so grgrali. Splakovali so kleti, o katerih so mi pravili v detinstvu toliko groznega, s katerimi so strašili sanje moje mladosti.

Zahvala.

Za mnogobrojne izraze iskrenega sočutja ob smrti našega ljubelega očeta, starega očeta, tasta, svaka in strica, gospoda

Karola Speila

izrekamo vsem prijateljem in znancem in vsem, ki so sprejeli preblijega pokojnika na njegovi zadnji poti, našo presrečno zahvalo.

V Ljubljani, dne 1. avgusta 1924. 4898

Zalujoče rodbine: Speil, Dolak, Debeve, Vodlak.

Manufakturna trgovina

Marija Rogelj v Ljubljani

Sv. Petra cesta in Lingarjeva ulica

v ljudno naznanja, da se je 1. avgusta preselila na

Sv. Petra cesto št. 26

nasproti hotela Tratnik. Za dosedanje naklonjenost se zahvaljuje ter priporoča še za naprej. 4892

Blago dobro, cene nizke.

RAZPIS.

Za opremo meščanske šole v Ribnici se oddaja dobava:

klopi, tabel, omar, miz, stolic, katedrov in vsega drugega potrebnega.

Ponudbe z navedbo cen, postavljeno v poslopje šole v Ribnici, sprejema do 20. avgusta načelnik upravnega odbora Ivan Klun v Ribnici.

Tam se dobe tudi podrobna navodila in izkazi potrebnih stvari. 4904

Upravni odbor meščanske šole v Ribnici.

Kopalna sezija 1924

Najnovejša izbira:

kopalnih plaščev, oblek, čepce ter kopalnih čevljev za dame in gospode. Posebno ugodno kupite kopalno obleko s krilom la Bengierjev trikot po reklamni ceni 125 dinarjev.

Razpošilja se po pošti

A. Šinković nasl. K. Soss, Ljubljana, Mestni trg 19

Oglejte si zalogo!

Ljubljana, Mestni trg 19

Zahvala.

Za mnogobrojne izraze iskrenega sočutja ob smrti našega ljubelega, nepozabnega soproga oziroma očeta, sina, gospoda

dr. Josipa Lavrenčiča

izrekava presrečno zahvalo vsem prijateljem in znancem. Zlasti nama je dolžnost izreči zahvalo vsem darovalcem vencev in cvetja, upravnemu svetu in personalu Delniške tiskarne, okrajni politični organizaciji JDS kakor tudi pevskega zboru „Političnega in gosp. društva za dvorski okraj“ pod vodstvom g. učitelja Alojzija Potočnika in vsem uglednim korporacijam in društvom, zastopanim na zadnji poti dragega nam pokojnika.

V Ljubljani, 31. julija 1924.

Ana Lavrenčič roj. Žnidaršič in Josip Lavrenčič zase in vse sorodstvo. 4907

Pisemski papir priporoča Narodna knjigarna.

Izkoristite priliko!

Samo 2 dni, danes in jutri.

Kupujem umetne ZOBE

umetne, stare, pokvarjene zobe in celjusti

Plačam zelo dobro.

Hotel Union

soba št. 17.

Od 9.—12. in od 2.—7.

Prayer Presse
za Jugošlovijo.
Ta najbolj informativni in najbolj razširjeni dnevnik v Češkoslovaški republiki in v tujini stane za kraljevino SHS (radi znižanja poštnega tarifa) samo Din 40.— mesečno.
Najboljše igranske in obrtniške informacije i. t. d. držav Male Antante.

Za odgovore uprave naj se priloži 1 dinar. Plačuje se vnaprej.

Službe

Sprejem čevljar-skega pomočnika
za fino delo. — Anton Logar, Ljubljana, Dalmatinska ulica 7. 4862

Več dobro izvežbanih natakarič
v serviranju sprejme prvovrstna restavracija takoj. Naslov pove upravo »Slov. Naroda«. 4894

Dekle,
snažna, zdrava, stara do 20 let — se sprejme takoj za lahko hišno delo v boljšo hišo. — Naslov pove upravo »Slov. Naroda«. 4872

Služba občinskega tajnika
je razpisana v občini št. Vid na Cerkljici. Kdor želi prevzeti to mesto, naj se oglasi v tamkajšnji pisarni, in sicer najkasneje do 10. avgusta t. l. — Plača po dogovoru. 4834

Lesna trgovska družba v Ljubljani — išče resno gospodično s prakso, ki je večja samostojne slovenske, italijanske in nemške korespondence in po možnosti tudi knjigovodstva. — Ponudbe na upravo »Slov. Naroda« pod »Resna« 4818.

Gospodična
z večletno prakso v odvetniški pisarni želi mesto. Nastopi lahko takoj. Gre event. tudi v kak drug kraj. — Ceni. ponudbe se prosi na upravo »Slov. Naroda« pod »Vestna« 4909.

MALI OGLASI

Cena malih oglasov vsaka beseda 50 para. — Najmanjše pa Din 5.—

Fotograf ali fotografinja,

dober retušer, kateri bi proti dobremu plačilu hotel začasno malo množino plošč retuširati tudi v prostem času — se išče. — Ponudbe pod »Fotograf« 4899 na upravo »Slov. Naroda«.

Prodaj

Kovček,

močan in precej velik — se ceno proda. — Naslov pove upravo »Slovenskega Naroda«. 4895

Zoja,

dobro ohranjena, katere je obnem tudi postelja, se ceno proda. — Naslov: Dogan, zaloga pbištva, Ljubljana, Dunajska cesta. 4897

Proda se ceno

generator Bergmann, Berlin, za vrtilni tok, tipa 3DD, KVA trajno 52, obratov na minuto 750, A 134, V 195, period 50, vzbuda 110 V in generator za vrtilni tok trdke Kolben & Co., Praga, tipa G 20, V 200, period 50, obratov na minuto 1000 — oba s pretiskalno tablo (Schalttafel) — Nadalje vertikala na turbinu trdke I. M. Voith, St. Pölten, 146 HP z ročnim regulatorjem in zatvornico (Leerschützen). — Vse je zelo malo rabljeno in v najboljšem stanju, posebn. pripravno za male električne centrale. — Ponudbe na upravo »Slov. Naroda« pod »Generator« 4902.

Osební avto,

štirisedežen, v najboljšem stanju, se ceno proda. — Jos. Puh, Gradaška ulica št. 22. 4802

Izložbena okna

4 komadi, kompletni, z železnimi rolo in steklom, 8 mm debelosti, velikost svetlobe 100 do 200 cm, po ugodni ceni naprodaj. — PARNI STROJ S KOTLOM 18 HP — se radi elektrifikacije za ceno 15.000 Din proda. — Ivan Černe, št. Vid nad Ljubljano. 4713

Zunim

Srebro,

zlato v kosih in v kovancem denarju ter platino kupujem in plačam najvišje cene. — Sinčić, Rijeka (Fiume), Via Garibaldi 30. 4890

Motorno kolo

s priklonim sedežem — »Indian«, »Harley-Davidson«, »Rex« ali »Triumf« zadnjega tipa, sajno zelo dobro ohranjeno — kupim. — Ponudbe z natančnim popisom na upravo »Slov. Naroda« pod »Motorno kolo« 4884.

Stanovanja

Stanovanje

v Šiški — z eno sobo in kuhinjo, ozir. dvema sobama — iščem. — Ponudbe pod »Šiška« 4908 na upravo »Slov. Naroda«.

Na stanovanje

in hrano se sprejme gospod. — Ambrožev trg 1 (gostilna). 4887

Prazna soba

se išče za takoj. — Ponudbe pod »Prazna soba« 4896 na upravo »Slovenskega Naroda«.

Odda se lepa

mesečna soba takoj. — Naslov pove upravo »Slovenskega Naroda«. 4900

Dopisovanje

Ženitna ponudba.

Državni uradnik z dobro eksistenco, prikupljive zunanosti, inteligen, star 27 let, želi znanja v svrhu ženitve z gospodično, ev. vdovo, staro do 30 let, poštenih in resnih misli, katere bi posedovala hišo ali nekaj denarja. — Diskrecija zadržana. — Resne ponudbe prosim nasloviti pod »Srečna bodočnost 4905« na upravo »Slov. Naroda«.

Venermičnine

Trgovska hiša

v lepem trgu Slovenije — takoj naprodaj. — 4807 na upravo »Slov. Naroda«.

Naprodaj hiša,

oddaljena četrte ure od mesta. Stanovanje treh sob, kuhinje in pritlikin takoj na razpolago. — Naslov pove upravo »Slov. Naroda«. 4893

Hiša,

prilpna za vsako obrt, tudi za trgovino, na lepem prostoru tik železniške postaje, s pol ora zemlje — se takoj proda. — Lastnik Franc Fuhrman, Poljčane. 4882

Razno

Ivan Seliškar,

strokovni urar Ljubljana, Tržaška c. 8. 4808

Častna izjava.

Podpisani obžalujem, da sem dne 22. junija t. l. na kolodvoru v Brezicah pred odhodom nočnega vlaka gospoda viš. rač. svetnika v pokoiu in predsednika »Zveze hišnih posestnikov za Slovenijo v Ljubljani« Ivana Freljha brez povišanja besedami in dejanski žalil, se mu zahvalim, da mi je odpustil ter plačam po njegovem navodilu za občinske uhoje v Sromljah znesek 200 Din. Mirko Mastnak, Brežice. 4903

Prostovoljna

javna dražba se vrši dne 6. avgusta t. l. ob devetih predpolndne v Ljubljani, Zvonarska ulica št. 1. Prodajalo se bo 15 različnih motorjev (motociklov) novih in rabljenih, več dvokoles in motorčkov za montiranje na navadna kolesa, 16 silvalnih strojev za šivilje, krojače in čevljarje, 3 pisalni stroji, več otroških vozičkov, 4 avtomobili, 2 stružnice za železo, pripravne za male mehanike, 2 električna motorja itd. 4783

MERAKL

boje, mastila, lakove, štuk, emalje, kistove i garancirano čistilni firmi najboljše kakooče rudi

Medić - Zankl

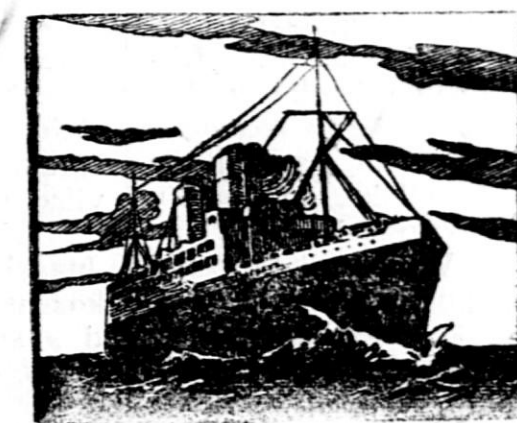
družba z omejeno zavezo

MARIBOR LJUBLJANA NOVI SAD

podružnica centrala skladišče

TVORNICE:

LJUBLJANA-MEDVODE

ROYAL MAIL LINE

Kr. angleška poštna parobrodna linija — Generalno zastopstvo za kraljevino S. H. S. Zagreb, Trg. l. štev. 17. 2855

Redoviti potniški promet

Hamburg-Cherbourg-Southampton v

New York in Kanado

Cherbourg-Liverpool-Southampton v

Južno Ameriko.

— Rio de Janeiro, Santos, Montevideo, Buenos Aires, Sanpaulo. —

Održava potnikov v prvem, drugem in tretjem razredu.

Kabina tretjega razreda z dvema in štirimi posteljami.

Podzastopstva:

Beograd, Karagorjeva ulica 91. — Ljubljana, Kolodvorska ulica 26. —

Veliki Bečkerek, Kralja Aleksandra u. 4. — Bitolj, Bulevard Aleksandra 163.

Brzljavni naslov za gor navedena podzastopstva »Royalmailpa«.

Za Bosno, Hercegovino, Dalmacijo in Crnogoro:

Srpska Prometna banka v Sarajevu in Gruziji.

Brzljavni naslov: »Prometna banka«.

Dopisovanje v vseh jezikih.

Stev. 1111/1924. 4835

Mestno županstvo Kočevje

razpisuje službo

obratovodje

na mestni elektrarni in vodovodu.

Obratovodja mora biti zmožen vseh elektro-tehničnih del. Upoznan mora biti z montiranjem in odmontiranjem električnih napeljav. Izučen mora biti na vsa strojna dela v električni centrali, katere pogon se vrši deloma po vodni turbini, deloma z Diesellovimi motorji in akumulatorno baterijo. Vešč in upoznan mora biti z vsemi administrativnimi posli, ki se tičejo elektrarne.

Vešč mora biti slovenskega jezika v govoru in pisavi, kakor tudi nemškega. Starost ne preko 40 let. Plača po načinu državnih nameščencev. Prosto stanovanje, kurjava ter uporaba vrta.

Prošnje je vlagati do 15. avgusta 1924, katerim je priložiti popis dosedanjega službovanja, izpričevala in staviti reference.

Mestno županstvo Kočevje, 28. julija 1924.

Zupan: Ivan Novak, l. r.

Kreditni zavod za trgovino in industrijo

LJUBLJANA, Prešernova ulica 50 (v lastnem poslopju).

Obrestovanja vlog, nakup in prodaja vsakovrstnih vrednostnih papirjev, deviz in valut, borzna naročila, predumi in krediti vsake vrste, eskompt in inkaso menic ter nakazila v tu- in inozemstvo, safe-deposits itd. itd. Brzljavke: Kredit Ljubljana - Telefon 40, 457 in 548.